

Treball de fi de grau

Títol

AutorDe

XXXXX TutorDe

Grau

Data

Full Resum del TFG

Títol del Treball Fi de Grau:

Autor/a:

Tutor/a:

Any:

Titulació:

Paraules clau (mínim 3)

Català:

Castellà:

Anglès:

Resum del Treball Fi de Grau (extensió màxima 100 paraules)

Català:

Castellà:

Anglès

LA DIVERSITAT SEXUAL A LA SÈRIE DE MERLÍ DE TV3

Autor: Carla Puig Aznar
Tutor: Nicolás Lorite García
Universitat Autònoma de Barcelona
Periodisme, 2017-2018

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ.....	5
1.2. HIPOTESIS	6
2. METODOLOGIA	7
3. CONTEXTUALITZACIÓ	9
3.1. CONCEPTES PREVIS	9
3.2. EL COL·LECTIU LGBT.....	11
3.2.1. EVOLUCIÓ HISTÒRICA DEL MOVIMENT LGBT A ESPANYA	12
4. MARC TEÒRIC.....	18
4.1. AUTORS I L'HOMOSEXUALITAT	18
4.1.1. LITERATURA	18
4.1.1.1. POESIA	22
4.1.1.2. AUTOBIOGRAFIES.....	25
4.1.2. MÚSICA.....	26
4.2. LA DIVERSITAT SEXUAL AL CINEMA.....	30
4.2.1. EL CINEMA MUT.....	30
4.2.2. L'ÈPOCA DAURADA DE HOLLYWOOD	32
4.2.3. CINEMA ALTERNATIU (UNDERGROUND).....	34
4.2.4. CINEMA NORD AMERICÀ ALS ANYS 90	36
4.2.5. CINEMA ESPANYOL	37
4.2.5.1. DÈCADES DEL 1960 I 1970	37
4.2.5.2. LA TRANSICIÓ	37
4.2.5.3. DEL 2000 A L'ACTUALITAT	38
4.2.6. EL CINEMA CATALÀ	39
5. ANÀLISI MERLÍ.....	41
5.1. METODOLOGIA DE L'ANÀLISI.....	41
5.2. FITXA TÈCNICA	42
5.3. CONTEXT	43

5.3.1.	LA DIVERSITAT A TV3	44
5.4.	L'IMPACTE DE LA SÈRIE	46
5.5.	PERSONATGES	47
5.5.1.	BERTA PRATS.....	47
5.5.2.	BRUNO BEGERÓN	48
5.5.3.	GERARD PIGUILLEM	48
5.5.4.	JOAN CAPDEVILA	49
5.5.5.	MARC VILASECA.....	49
5.5.6.	MERLÍ BERGERÓN	50
5.5.7.	MÒNICA DE VILLAMORE	50
5.5.8.	OKSANA	51
5.5.9.	OLIVER GRAU	51
5.5.10.	POL RUBIO	52
5.5.11.	QUIMA.....	52
5.5.12.	TANIA ILLA.....	53
5.6.	ANÀLISIS I RESULTATS	53
5.6.1.	REPRESENTACIÓ DE L'HETEROSEXUALITAT	53
5.6.2.	REPRESENTACIÓ DE L'HOMOSEXUALITAT	57
5.6.3.	REPRESENTACIÓ DE LA BISEXUALITAT	60
5.6.4.	REPRESENTACIÓ DE LA TRANSSEXUALITAT	62
5.6.5.	ANÀLISI SONOR.....	63
5.6.6.	VALORS	64
6.	CONCLUSIONS	73
7.	BIBLIOGRAFIA.....	76
8.	WEBGRAFIA.....	77
9.	ANNEXOS	81
9.1.	ANNEX I: MOSTRA D'ESCENES	81
9.1.1.	PRIMERA TEMPORADA	81
9.1.2.	SEGONA TEMPORADA	81
9.1.3.	TERCERA TEMPORADA	82
9.2.	ANNEX II: STORYBOARD DE LES ESCENES	83

9.3.	ANNEX III: MUSICA I SO	100
9.3.1.	ESCENES ROMÀNTIQUES.....	100
9.3.2.	ESCENES DE RELACIONS SEXUALS	100
9.4.	ANNEX IV: TRANSCRIPCIÓ DELS DIÀLEGS	102
9.5.	ANNEX V: TAULES	116
9.5.1.	RELACIONS SEXUALS.....	116
9.5.2.	RELACIONS SENTIMENTALS	117

1. INTRODUCCIÓ

El principal objectiu d'aquest treball d'investigació és analitzar la representació que fa la sèrie de Merlí emesa per TV3 del col·lectiu LGBT. És una sèrie de ficció i com a tal, representa la realitat i, a més, la televisió, com a instrument mediàtic, permet la configuració de l'imaginari social. Tots els valors que es transmeten, les idees i les representacions de col·lectius traspassen les pantalles i ajuden a configurar la realitat de la societat.

És per això que aquest treball té l'objectiu de fer una fotografia de la representació del col·lectiu LGBT des dels seus inicis en l'art, la cultura, la música i en el cinema. Partint d'aquest punt, es pretén veure quina ha estat l'evolució i quines són les característiques de les sèries de ficció d'avui en dia, posant com a estudi de cas la sèrie de Merlí. Aquesta sèrie, dirigida a un públic principalment juvenil, amb rècord d'audiències i amb visualització a diferents països, és un gran exemple per saber fins a quin punt es troba avui la visibilitat a les pantalles.

Aquesta investigació comença amb la descripció de les hipòtesis a partir de les quals es desenvoluparà el treball. En el primer apartat es fa una contextualització del vocabulari que s'ha d'utilitzar per poder parlar correctament i no confondre terminologies. En el segon apartat es fa una radiografia de la representació i la visibilitat del col·lectiu LGBT per saber de quina base es va partir i com ha anat evolucionant. A continuació, es mostra l'anàlisi de la sèrie on també hi ha una breu contextualització i una fitxa tècnica i, finalment, les conclusions que s'extreuen basades en les hipòtesis plantejades a l'inici.

1.2. HIPOTESIS

Les hipòtesis a partir de les quals es pateix aquest projecte són les següents:

1. La sèrie de Merlí ofereix una visibilitat integradora del col·lectiu LGBT.
2. Les escenes de sexe LGTB tenen el mateix tractament visual i sonor que les heterossexuals.
3. El vestuari dels personatges LGTB de la sèrie Merlí no està estigmatitzat.
4. Els diàlegs i el vocabulari que s'utilitzen a la sèrie de Merlí no desprestigien el col·lectiu LGTB.

2. METODOLOGIA

A aquest apartat s'exposen les eines i els instruments que s'han utilitzat per tirar endavant el treball. L'objectiu principal és saber quina imatge dóna la sèrie de Merlí sobre la diversitat sexual.

La part de contextualització s'ha fet durant els mesos de gener i febrer i la part de l'anàlisi de la sèrie s'ha fet durant el març, l'abril i maig del 2018.

En un primer moment, s'han posat sobre la taula les diferents maneres de tractar aquest tema qüestionant si era millor fer-ho des del punt de vista de cada un dels personatges, des del punt de vista dels diferents col·lectius que s'hi representen o des de les diferents variables que es volen analitzar. Finalment, s'ha decidit dividir els personatges segons el col·lectiu, si són heterossexuals, bisexuals, homossexuals o transsexuals i després s'han analitzat totes les variables de les hipòtesis: el tractament visual, el tractament sonor, el vestuari, diàlegs i el vocabulari que utilitzen tant ells com el seu entorn.

Un cop se sabia quin era l'objecte d'estudi i quines eren les hipòtesis i les variables a analitzar, s'ha fet una contextualització per conèixer, en un primer moment quin és el vocabulari correcte que s'ha d'usar quan es parla del col·lectiu LGBT. També s'ha buscat l'evolució del col·lectiu LGBT a l'Estat Espanyol i totes les lleis que s'han implantat, sobretot durant el segle XX on l'homofòbia era molt present a la societat, per erradicar el col·lectiu i castigar-lo amb penes inclús de presó. Dos llibres que han ajudat molt a poder realitzar aquesta recopilació d'informació històrica i conceptual és *Rosa sobre Negro* de Albert Ferrerons i *Gent com tu?* d'Iñaki Tofíño.

Seguidament s'ha fet una breu recopilació de la cultura i l'homosexualitat passant per la literatura, la poesia, biografies, música i, finalment, el cinema. Conèixer la història i saber com s'ha arribat fins a l'actualitat és clau per poder tenir la consciència suficient i fer una comparativa històrica que aportí riquesa i contextualització a l'anàlisi posterior.

Tan bon punt s'ha tingut una visió global de tot, s'ha fet una fitxa tècnica de la sèrie i l'impacte que ha tingut i després s'ha visualitzat per primera vegada les tres temporades

senceres de Merlí per saber quins eren els personatges i les escenes de les quals se'n podia treure més suc. Després s'ha tornat a visualitzar la sèrie parant en les escenes per poder descriure el necessari per poder dur a terme l'anàlisi i així, treure les conclusions i poder afirmar o refutar les hipòtesis plantejades des d'un primer moment.

3.CONTEXTUALITZACIÓ

3.1. CONCEPTES PREVIS

Abans de definir a què ens referim quan parlem del col·lectiu LGBT s'han de tenir clars diferents conceptes que són necessaris per poder entendre l'anàlisi posterior de la sèrie.

Per una banda, tal com descriu Tofiño al seu llibre, l'orientació sexual és aquella dimensió o aspecte psíquic del desig i de la vinculació emocional –sentiments, afecte, amor, enamorament, erotisme, sexualitat, voluntat de compromís, relació, projecte de parella...- que condiciona a una persona cap a una altra. Quan l'atracció és cap al sexe oposat, es diu que aquesta persona és d'orientació heterosexual, si s'orienta cap al mateix sexe, és homosexual (gai o lesbiana), i quan, l'atracció és cap ambdós sexes es coneix com a bisexualitat.

Per una altra banda, segons diuen M. Jayme i V.Sau al llibre *Psicologia diferencial del sexo y genero*, “la identitat sexual és la percepció d'una persona sobre ella mateixa en relació al sentiment psicològic de sentir-se home o dona”. La identitat sexual es compon de cinc elements ben diferenciats: sexe, rol de gènere, identitat de gènere, orientació sexual i pràctiques sexuals.

a) El sexe biològic

Està determinat pel naixement i és l'estat biològic d'una persona que es pot diferenciar entre mascle i femella.

En aquest mateix sentit també existeix la intersexualitat que és un conjunt de persones que neixen amb característiques biològiques tant masculines com femenines, és a dir que tenen una combinació de les característiques d'un sexe i l'altre. Està condicionat, pels científics i experts, com un trastorn de desenvolupament sexual.

b) Rol de gènere

Tal com s'explica a la Revista Comunicar a l'article *Los esteretipos como factor de socialización en el genero*, els rols de gènere són les característiques i valors que

s'associen tradicionalment a homes i a dones. Depenent de cada societat, aquests valors diferents i s'inclouen en els nens i nenes tan bon punt arriben al món.

Rols de gènere transmesos culturalment

	Masculí	Femení
Infància	Color blau	Color rosa
	-	Forat a l'orella
	Cotxe	Nina
	Cabells curts	Cabells llargs
Adolescència	Independència	Docilitat i obediència
	Esports	Feines de casa
	Agressivitat	Sensibilitat
Edat adulta	Activitat laboral	Tenir cura dels fills
	Autoritat	Comprensió
	Força	Bellesa

FONT: Elaboració pròpia a través de les dades del llibre *Gent com tu?*

c) Identitat de gènere

És el que fa referència a la vida diària d'una persona com a home o dona dins una societat. La majoria de vegades la identitat de gènere correspon amb el sexe biològic, és a dir, una persona neix amb un cos de dona i es comporta com a tal, per exemple.

En relació amb la identitat de gènere, s'ha de parlar també de la transsexualitat. La transsexualitat és quan una dona neix amb el cos d'un home o quan un home neix amb el cos d'una dona, independentment de si s'han sotmès a una operació per canviar-se el sexe i es modifiquen les característiques sexuals del seu cos. No s'ha de confondre amb les persones que són transvestits, aquells qui, a vegades, es vesteixen de l'altre sexe per aparentar-lo.

d) Orientació sexual

Com ja s'ha descrit abans l'orientació sexual indica si a una persona li agraden els homes o les dones.

e) Pràctiques sexuals

És el que es coneix tradicionalment com el coit i el practiquen persones de totes les orientacions sexuals. Anteriorment, es creia que el sexe anal només el practicaven els gais però ara ja s'ha donat més visibilitat a aquesta pràctica sexual i totes les parelles el practiquen.

En definitiva, es pot fer un resum a aquesta cadena simbòlica:

Sexe biològic	<i>Quins òrgans genitals tinc?</i>	Ovaris, vagina, pits Testicles, penis Mixtos	Femella Mascle Intersexual
Identitat de gènere	<i>Com em presento a la societat? Com vull que se'm tracti?</i>	<i>Em dic Maria</i> <i>Em dic Joan</i>	Dona Home
Rol de gènere	<i>Com actuo? Com visc?</i>		Femení Masculí
Orientació sexual	<i>Qui m'agrada?</i>	Persones del meu sexe i gènere Persones d'ambdós sexes Persones de l'altre sexe i gènere	Homosexual Bisexual Heterosexual
Pràctiques sexuals	<i>Què m'agrada?</i>	Massatges, petons, coit vaginal, sexe oral, masturbació mútua...	

FONT: Elaboració pròpia a través de les dades del llibre *Gent com tu?*

3.2. EL COL·LECTIU LGBT

A partir d'aquí, existeix l'anomenat "col·lectiu LGBT" que és aquell que està format per totes les persones que són lesbianes, gais, bisexuals i transsexuals, i de les inicials d'aquestes orientacions sexuals i identitats de gènere apareixen les sigles LGBT. No obstant això, tal com explica l'article *Gay pride needs new direction* publicat al diari digital The Denver Post, durant els anys 90 es coneixia simplement com a "comunitat gai", que va passar a ser "comunitat de gais i lesbianes", seguidament de la "comunitat de gais, lesbianes i bisexuals, anomenada també LGBT i, finalment "comunitat de gais,

lesbianes, bisexuals i transsexuals”, un nom que era massa llarg i que ràpidament es va convertir en l’acrònim que coneixem avui, LGBT.

Aquesta definició no s’ha de confondre amb el moviment LGBT que és una mobilització tant social com política que té l’objectiu aconseguir, per una banda, la normalització i acceptació social i, per l’altra, els mateixos drets de les lesbianes, els gais, els transsexuals i els bisexuals amb els heterosexuals. Per tant, lluita en contra de la discriminació del col·lectiu i l’homofòbia.

3.2.1. EVOLUCIÓ HISTÒRICA DEL MOVIMENT LGBT A ESPANYA

Albert Ferrarons en el seu llibre titulat *Rosa sobre negro*¹ va fer un estudi on mostra de manera breu la història de l’homosexualitat a Espanya durant el segle XX. El titular del seu llibre ja explica com va ser la història d’aquest col·lectiu: la paraula *rosa* vol dir expressió i llibertat i *negre* la repressió i la violència, per tant, en un principi la repressió i la violència contra el col·lectiu LGBT era constant però, duran el segle XX, s’ha anat sobreposant la llibertat.

La història del col·lectiu LGBT a Espanya està marcada per una part per la gran repressió i molts càstigs perquè és un país catòlic i la religió sempre ha considerat que l’homosexualitat era una malaltia i/o una desviació i això ha provocat que la gran majoria de la població pensés igual. Així doncs, una gran part de la població homosexual, transsexual i bisexual amagava la seva orientació sexual per evitar les repressions. Durant el principi del segle XX, l’homosexualitat havia deixat de ser un tema tabú i ja se’n parlava obertament, no obstant això, sempre s’havia de mantenir una postura clarament en contra, d’odi i de rebuig. Tal com diu Alberto Mira al seu llibre *De Sodoma a Chueca: una historia cultural de la homosexualidad en España en el siglo XX*, l’homofòbia es basava en “una sèrie d’estratègies i motius amb finals concrets: la desautorització de la veu homosexual”.

Per una altra part, també ha estat marcat per patir durant molts anys la repressió de la Dictadura Franquista. Tal com explica Daniel Borrego en el seu treball anomenat *La*

¹ Ferrarons, A. (2010). *Rosa sobre negro*. Barcelona: Editorial Egales

representació del personae gay en las series televisives españolas, les grans ciutats d'Europa com Londres, París o Berlín van desenvolupar a principis del segle XX una forta subcultura homosexual i es van convertir en referents per la comunitat gai, no obstant la normalització va ser lenta i progressiva perquè amb la II Guerra Mundial va quedar paralitzada. De la mateixa manera que va quedar paralitzada a Espanya amb la Guerra Civil. Durant els anys trenta es van fer passos molt significatius pel col·lectiu i per la reivindicació homosexual com a acte de rebel·lió cívica i democràtica, però amb la Guerra Civil espanyola, el col·lectiu homosexual va patir 40 anys de repressió per la dictadura franquista (Borrego, 2017, p.30).

Tot i la dictadura de Primo de Rivera, l'homofòbia que es vivia no era agressiva i havia evolucionat a una homofòbia més liberal (Ferraron, 2010, p. 48). El 1928 es va promulgar un nou Codi Penal que substituïa al del 1870. En el nou Codi Penal hi havia una diferència entre els delictes heterosexuals i els homosexuals, a qui se'ls hi aplicava una condemna més estricta i, moltes vegades, el doble. La llei no perseguia els homosexuals, sinó els seus actes i, si un acte el feia un homosexual, la sanció s'agreujava. El 1932, durant la III República, es va implantar un nou Codi Penal que eliminava les penes per delictes sexuals sense distinció per orientació sexual (Borrego, 2017, p.31).

Després de la Guerra Civil i amb l'arribada de la dictadura franquista, els èxits del col·lectiu LGBT van quedar totalment eliminats. La normalització que s'havia aconseguit quan els mitjans de comunicació parlaven d'educació sexual entre persones del mateix sexe sense tabús i amb autors de la generació del 27 com Federico Garcia Lorca o Luís Cernuda, es va veure truncada quan va començar un altre cop una forta repressió al col·lectiu. La repressió estava liderada pel moviment franquista que anava de la mà del catolicisme, per tant, era des de les esglésies on començava l'homofòbia més dura.

El 15 de juny de 1954 es va aprovar una llei anomenada *La Ley de los Vagos y Maleantes* que condemnava als homosexuals pel simple fet de ser-ho i havien d'anar a un camp de treball obligatòriament:

“Artículo sexto. -Número segundo. - A los homosexuales, rufianes y proxenetas, a los mendigos profesionales y a los que vivan de la mendicidad ajena, exploten menores de edad, enfermos o lisiados, se les aplicarán para que las cumplan todas sucesivamente, las medidas siguientes:

1. Internado en un establecimiento de trabajo o colonia agrícola. Los homosexuales medida de seguridad deberán ser internados en instituciones especiales y, en todo caso, con absoluta separación de los demás”².

Després d’aquesta llei, el règim franquista va aprovar una de nova el 1970 la *Ley de Peligrosidad y Rehabilitación Social*, que reemplaçava la *Ley de Vagos y Maleantes*, on es dictava una llarga llista d’activitats que estaven prohibides i eren perilloses, entre elles els homosexuals. El càstig que s’aplicava era encara més dur que en la llei del 1954: se’ls internava a camps de concentració per tota Espanya i la pena es podria allargar fins a cinc anys. A les presons s’intentava canviar la mentalitat dels homosexuals i “reconduir-los”, i inclús, se’ls torturava amb descàrregues elèctriques.

“Artículo segundo. Serian declarados en estado peligroso y se les aplicaran las correspondientes medidas de seguridad y rehabilitación, quienes:

A. Resulten probadamente incluidos en alguno de los supuestos de este artículo.

B. Se aprecie en ellos una peligrosidad social.

Son supuestos del estado peligroso los siguientes:

Primero. Los vagos habituales.

Segundo. Los rufianes y proxenetas.

Tercero. Los que realicen actos de homosexualidad.

Artículo tercero. A los que realicen actos de homosexualidad y a las que habitualmente ejerzan la prostitución se les impondrán, para su cumplimiento sucesivo, las siguientes medidas:

A. Internamiento en un establecimiento de reeducación.

² La Ley de los Vagos y Maleantes(1954)

B. Prohibición de residir en el lugar o territorio que se designe o de visitar ciertos lugares o establecimientos públicos, y sumisión a la vigilancia de los delegados.

Artículo noveno. Finalmente, la Ley se preocupa de la creación de nuevos establecimientos especializado donde se cumplan las medidas de seguridad, ampliando los de la anterior legislación con los nuevos de reeducación para quienes realicen actos de homosexualidad, ejerzan la prostitución y para los menores.

Estos son los fines humanos y sociales que persigue la Ley, no limitados a una pragmática defensa de la sociedad, sino con los propósitos ambiciosos de servir por los medios más eficaces a la plena reintegración de los hombres y de las mujeres que, voluntariamente o no, hayan podido quedar marginados de una vida ordenada y normal”³.

Després de la mort del dictador Franco, es va fer una reforma de la *Ley de Peligrosidad y Rehabilitación Social* el gener de 1979 i eliminava als homosexuals de la llista de coses perilloses per a la societat.

La dècada dels 70 va estar plena de canvis. Segons l'article *Se suprime la censura cinematogràfica* publicat al País, el 1977 es va eliminar la censura del sexe i els mitjans de comunicació van començar a parlar sobre sexualitat, i la visibilitat homosexual cada vegada era més gran tot i que plena d'estereotips tradicionals. Tal com explica Ferrarons, “l'home homosexual era dèbil, efeminat, viciós i diferent, és a dir, les aparicions de l'homosexualitat recuperaven els models de l'homofòbia liberal que es vivia als anys 30, però amb els mitjans de comunicació que, aquest cop, sí que donaven veu a la diversitat sexual”.

La primera associació homosexual de l'estat Espanyol es va crear a Barcelona el 1970 i es va anomenar *Movimiento Español de la Libreación Homosexual* (MELH) i era totalment clandestí. El 1975, el MELH es va canviar de nom i es va dir *Front*

³ Ley sobre peligrosidad y rehabilitación social (1970)

d'Alliberament Gai de Catalunya (FAGC) –nom que encara conserva avui en dia-, que no va ser legal fins cinc anys després de la mort de Franco, el 1980 (Tofiño, 2004, p. 206). El 1977, quan semblava que la normalització per part de la societat del col·lectiu LGBT cada vegada era major, el FAGC va difondre el primer manifest reivindicant la normalització del fet homosexual i la reforma del Codi Penal. Aquest manifest contenia tot un ideari polític revolucionari: enderrocar el règim capitalista i burges, les institucions que perpetuaven la ideologia dominant, les categories d'homosexual, heterosexual, masculí, femení, etcètera. (Tofiño, 2004, p. 206).

Al mateix any, el 1977, el FAGC va convocar a les Rambles de Barcelona la primera manifestació del col·lectiu LGBT de l'Estat Espanyol. Va ser el 26 de juny i hi van participar unes 5.000 persones. La manifestació va ser ràpidament reprimida per la policia i hi van haver alguns ferits. Els manifestants van anar a la presó amb l'objectiu de ser rehabilitats i educats.

L'any següent, el 1978, es va establir la Constitució d'Espanya i els "actes d'homosexualitat" que anteriorment eren condemnats, van ser eliminats. Tot i que fins al 1988 no va ser suprimida la figura d'escàndol públic del Codi Penal.

El 1980 i 1982 es van començar a legalitzar les organitzacions i les associacions gais tot i que l'homofòbia seguia estant molt present encara. A Madrid, on el moviment encara no havia començat, es va iniciar una vida nocturna homosexual a bars i pubs de la ciutat anomenada "La Movida de Madrid". Un dels grups de música que formaven part i n'eren protagonista, era Alaska. Cal destacar que tot i el nom, no va ser un moviment homosexual, sinó que forma part de la història cultural de l'homosexualitat a Espanya (Borrego, 2017, p.36).

Durant el govern del PSOE (1982-1996) es van viure uns anys de desmobilització dins del moviment gai. El govern suposava que el rebuig a l'homosexualitat ja era història i ja estaven totalment integrats a la societat i per això, no van dur terme polítiques per defensar-los. No obstant això, la dècada dels 80 va ser marcada per la irrupció del VIH i va provocar una gran onda d'homòfobs. Fins a finals dels 80, Espanya no va implicar-se de ple amb la lluita contra aquesta malaltia (Borrego, 2017, p.38).

Fins a mitjans dels anys 90 no van començar a aparèixer imatges homosexuals a la premsa, al cinema i a la televisió. A les grans ciutats es van consolidar els barris gais: Chueca a Madrid i l'Eixample a Barcelona –barris que avui en dia són la referència d'Europa- amb bars, pubs i restaurants d'ambient LGBT que donava visibilitat al col·lectiu. El 1994 es va aprovar la *Ley de Arrendamientos Urbanos*, que permetia a les parelles homosexuals a llogar un habitatge (Borrego, 2017, p.38), tot i que no va ser fins al 2005, quan les Corts van apropar un projecte de llei presentat pel PSOE que modificava el Codi Civil per legalitzar el matrimoni homosexual, quan hi va haver un procés de normalització i igualtat. Tal com explica l'article *El Congreso aprueba la ley del matrimonio homosexual* al diari El País, la llei va ser aprovada el 30 de juny de 2005 per majoria absoluta amb 187 vots a favor amb l'oposició del Partit Popular i la Unió Democràtica de Catalunya. La mateixa llei també implicava la igualtat d'opcions amb els matrimonis heterossexuals per poder adoptar fills i així doncs, Espanya es va convertir en el tercer país del món en legalitzar el matrimoni homosexual.

Catalunya va ser la primera comunitat autònoma en aprovar una llei pròpia contra l'homofòbia i la discriminació per raons d'identitat sexual. La llei protegeix de forma genèrica els drets de la comunitat LGBT i al·ludeix tots els àmbits, del laboral i l'educatiu i el règim sancionador defineix infraccions lleus, greus i molt greus, sancionades econòmicament amb multes que van d'uns 500 euros a més de 5.000 euros, segons l'article *Cataluña se dota de una pionera ley integral contra la homofòbia* publicat al Periódico.

Així doncs, el col·lectiu LGBT ha passat en l'últim segle de patir condemnes, repressions i inclús haver d'ingressar a camps de concentració a poder tenir ja unes lleis que defensin els seus drets i inclús, contra l'homofòbia.

4. MARC TEÒRIC

4.1. AUTORS I L'HOMOSEXUALITAT

Com s'ha vist en els apartats anteriors, l'homosexualitat ha estat condemnada i discriminada fins fa pràcticament pocs anys a Espanya, on avui en dia ja hi ha lleis que protegeixen al col·lectiu LGTB.

Tot i el potent activisme del moviment LGTB que ha aconseguit reconeixement en alguns dels països desenvolupats, des de segles abans del naixement de Crist ja es van començar a parlar de l'homosexualitat, sobretot, a partir de textos. També, a través de la música i, posteriorment, del cinema, el col·lectiu LGTB ha anat guanyant visibilitat. Han sigut molts els autors que han expressat els seus sentiments i pensaments respecte aquest tema a través de l'art perquè era una manera indirecta de fer-ho i amb total sotilesa per por a ser discriminats i inclús, condemnats i matats. És per això que hi ha pocs autors que hagin tingut la postura de defensa al col·lectiu LGBT i l'hagin fet pública de manera directa durant la història.

4.1.1. LITERATURA

Un dels primers textos que s'ha trobat que parla sobre l'homosexualitat és el mite que va escriure l'emblemàtic filòsof Plató al segle IV aC, anomenat *El banquet*. El mite explica que la humanitat es dividia en tres gèneres: el masculí, el femení i l'androgen. Els andrògens tenien quatre braços i quatre cames, dues cares, dos caps i dos òrgans sexuals, és a dir, aquí fa referència per primer cop a la història de la intersexualitat. El Déu de l'Olimp, Zeus, va decidir castigar-los partint-los per la meitat i un dels seus fills, Apolo, els va curar donant-los la forma actual que tenen ambdós sexes. El Banquet de Plató deia així:

“Hecha esta división, cada mitad hacía esfuerzos para encontrar la otra mitad de que había sido separada; y cuando se encontraban ambas, se abrazaban y se unían, llevadas del deseo de entrar en su antigua unidad, con un ardor tal, que abrazadas perecían de hambre e inacción, no queriendo hacer nada la una sin la otra. Estas

mitades buscan siempre sus mitades. Los hombres que provienen de la separación de estos seres compuestos, que se llaman andróginos, aman las mujeres; y la mayor parte de los adúlteros pertenecen a esta especie, así como también las mujeres que aman a los hombres y violan las leyes del himeneo. Pero a las mujeres, que provienen de la separación de las mujeres primitivas, no llaman la atención los hombres y se inclinan más a las mujeres; a esta especie pertenecen las tribactes. Del mismo modo los hombres, que provienen de la separación de los hombres primitivos, buscan el sexo masculino. Mientras son jóvenes aman a los hombres; se complacen en dormir con ellos”⁴.

Després de Plutó, durant la Grècia Antiga, s’han aconseguit poetes i textos d’una dona poeta, Safo de Mitilene (també coneguda com a Safo de Lesbos), del segle VI aC, que va escriure desenes de textos dedicats a totes les dones que ella estimava. Aquests textos van ser escrits a l’Illa de Lesbos, on vivia, i és per això que les dones que els hi agraden les altres dones s’anomenen lesbianes.

*“Igual parece a los eternos Dioses.
 Quien logra verse frente a Ti sentado:
 ¡Feliz si Goza tu Palabra Suave,
 Suave tu risa!
 A mí en el pecho el Corazón se oprime.
 Sólo en mirarte: ni la voz acierta
 De mi garganta a prorrumpir; y rota
 Calla la lengua
 Fuego Sutil dentro de mi cuerpo todo
 Presto discurre: los inciertos ojos
 Vagan sin Rumbo, los oídos hacen
 Ronco Zumbido
 Cúbrome toda de Sudor helado:
 Pálida quedo cual marchita hierba
 y ya sin Fuerzas, sin Aliento, Inerte
 Parezco muerta”⁵*

⁴ Banquet de Plató.

⁵ Green, P. (1997). *Safo de Lesbos: La sonrisa de Afrodita*. Barcelona: EdHasa

Anys més tard, quan la religió cristiana va arribar al món occidental, les condemnes a les relacions homosexuals també es van difondre i es va entrar en una època en què l'homosexualitat era condemnada públicament. És per això que a l'edat mitjana les relacions de parelles homosexuals i les referències efectives, s'havien d'amagar rere eufemismes i referències clàssiques.

A la península Ibèrica hi havia dues realitats molt diferenciades. Per una banda, la poesia en llengua àrab que contenia pàgines senceres on lloaven la bellesa dels nois joves (que no vol dir que la societat ho acceptés). Per exemple, el poeta àrab Ibn Abd Rabbihi escrivia:

*"Le di aquello que me pedía, le hice mi señor...
El amor ha puesto bridas en mi corazón
como un camellero pone bridas en su camello"*

També el poeta andalusí Ibn Quzman va escriure aquests versos:

*"Tengo un amado alto, blanco, rubio.
¿Has visto de noche la luna? Pues él brilla más
Me dejó el traidor y luego vino a verme y saber mis nuevas:
tapó mi boca, calló mi lengua,
hizo como la lima con mis barruntos"*

Els textos que s'escrivien durant Al-andalus tenien amb els de l'Antiga Grècia una cosa en comú i és que hi havia present dos papers: l'adult actiu i l'adult passiu.

D'altra banda, hi havia tota una tradició de poesia satírica cristiana, les *cantigas d'escarnho e mal dizer*, que es dedicaven a criticar els homes que tenien relacions sexuals amb altres homes (Tofiño, 2004, p.147).

Durant el Renaixement, comença una nova etapa de redescobriment del passat clàssic i amb les noves maneres d'estimar i enamorar-se i queden enrere les sàtires sobre les relacions sexuals que molts autors cristians escrivien. Hi ha autors que en parlen com per exemple Miquel Àngel o Sheaksespere, Catalina de Erauso o el dramaturg

Christopher Marlowe. També la poesia religiosa parlava del tema referint-se a l'amor prohibit, com per exemple la monja mexicana Sor Juana Inés de la Cruz. Al segle XVII, va escriure una sèrie de poemes que es diu, tal com explica L.Wiliams al blog *Santos Queer*, que anaven dedicats a la virreina de Mèxic, la contesa Maria Luisa Paredes.

*“Ser mujer, ni estar ausente,
no es de amarte impedimento;
pues sabes tú que las almas
distancia ignoran y sexo”⁶*

Un altre dels referents literaris que va parlar sobre l'homosexualitat i la va fer visible va ser l'irlandès Oscar Wilde, que va ser jutjat i empresonat durant dos anys per ser, suposadament, homosexual. Durant la seva estança a la presó, el 1897, va escriure una carta llarga anomenada *De Profundis* pel seu amant Alfred Douglas:

“Yo también me forjé ilusiones. Creí que la vida iba a ser una brillante comedia y tú uno de sus encantadores personajes. Me di cuenta que la vida era una tragedia asquerosa y horrible, y que la ocasión siniestra de la gran catástrofe eras tú mismo, sin esa máscara de alegría y placer que a ti y a mí nos sedujo y nos descarrió”⁷

Al segle XIX, l'homosexualitat passa de ser un pecat i es comença a considerar una malaltia als ulls de la societat, a causa de la influència del positivisme italià que deia que l'homosexualitat degenerava en delinqüència i de l'escola clínica alemanya, amb l'article de Karl Westphal anomenat *Sentimiento Sexual Contrario* del 1876. Paral·lelament, es va iniciar la defensa pública de l'amor entre persones del mateix sexe. Una de les autores és la nord-americana Emily Dickinson (Tofiño, 2004, p.148) tot i que moltes de les seves obres no es van publicar fins que va morir perquè les tenia amagades a un baül per por. La majoria d'elles anaven dedicades a la seva cunyada amb la qui mantenia una relació secreta.

*“Sobrellevar nuestra parte de noche
Sobrellevar nuestra parte de noche*

⁶ Juana Inés de la Cruz (S.XVII)

⁷ Oscar Wilde (1977). *Epístola: In carcere et vinculis: (De profundis)*. Barcelona: Seix Barral

Nuestra parte de mañana
Nuestro hueco llenar de felicidad
Nuestro hueco de desdén
Aquí una estrella, y allí una estrella,
¡Algunas pierden su camino!
Aquí una niebla y allí una niebla
¡Después: el día”⁸

Quan va començar el segle XX, una de les poques maneres a través de la qual es podia expressar i fer referència sentiments homosexuals era a través de la literatura. En un principi, tots els textos que es podien trobar feien referència a relacions efectives entre homes, però a poc a poc, també les mateixes dones van començar a escriure textos relacionats amb la lesbianitat. La literatura lesbiana moderna es va inaugurar el 1920 amb dues obres: *El pozo de la soledad* de Radclyffe Hall (que va estar prohibida a Anglaterra fins al 1949) i la història de l’home-dona *Orlando* de Virginia Woolf, que estava dedicada a la seva amant i també escriptora Vita Sackville-West (Tofiño, 2004, p.148). Un altre referent de l’època és Marcel Proust, que va escriure la situació i les vivències que patien els homosexuals (ell mateix ho era) en aquella època en el llibre *A la recerca del temps perdut*.

A partir d’aquí, es va inaugurar una etapa en què cada vegada més els gais i les lesbianes apareixien a textos i llibres com a reivindicació social. Va ser sobretot als anys 90 quan hi va haver un boom molt fort d’autors, publicacions, llibreries, editorials i premis dedicats al col·lectiu LGBT. Unes de les obres que més repercussió va tenir van ser les memòries del català, Terenci Moix, les d’ambientació històrica de Luís Antonio de Villena i la novel·la *Patty Diphusa* de Pedro Almodóvar. Aquests només són alguns dels milers de textos i publicacions que van destacar de l’època.

4.1.1.1. POESÍA

Però no només els llibres parlaven de l’amor entre persones del mateix sexe, sinó que els poemes també van formar part de la literatura homosexual des del segle XIX amb, un dels més destacats, el poeta Walt Whitman.

⁸ Emily Dickinson

*“Nosotros, dos buenos mozos, abrazándonos mutuamente,
sin jamás abandonarnos el uno al otro,
recorriendo los caminos de extremo a extremo, recorriendo el Norte y el Sur,
gozando de vigor, ensanchando los codos, apretando los puños,
armados y sin miedo, comiendo, bebiendo, durmiendo, amando,
no admitiendo otra ley que la de nosotros mismos, navegando, fanfarroneando,
robando, amenazando,
alarmando a los avaros, villanos y sacerdotes, respirando el aire, bebiendo el agua,
danzando sobre la hierba o sobre la arena de las playas,
perturbando las ciudades, despreciando las buenas costumbres, burlándonos de las
constituciones, persiguiendo la apatía,
llevando al éxito nuestra aventura.”⁹*

Aquest poema és l'anomenat “*Leaves of Grass*” (en català, “*Les fulles de l’herba*”) i en el moment de publicar-lo Walt Whitman es va veure obligat a canviar els pronoms masculins pels femenins.

Va ser a partir del segle XX quan molts més escriptors es van llençar a la piscina i van publicar poemes en què mostraven públicament, de manera més o menys explícita, els seus sentiments. Entre alguns autors en destaquen Luis Cernuda, Vicente Aleixandre, Jaime de Gil de Bidema, Virgilio Piñera o W.H. Auden. Aquest últim va fer un poema que ha arribat fins a l’actualitat perquè va sortir a la pel·lícula *Cuatro bodas y un funeral* estrenada el 1994 (Tofiño, 2004, p.149).

*“Detengan los relojes, corten el teléfono,
no dejen que el perro le ladre a su hueso,
silencien los pianos y con un tambor sordo
saquen el féretro, que pasen los dolientes.
Que los aviones circulen sollozando y escribiendo en el cielo
el mensaje de que está muerto*

⁹ Walt Whitman (S. XIX)

*que las palomas lleven crespones de luto,
que los policías se pongan guantes negros.
Él era mi norte, mi sur, mi este y mi oeste,
mi semana de trabajo y mi domingo de descanso,
mi mediodía, mi medianoche y mi palabra y mi canto;
Creí que el amor duraría para siempre: me equivoqué.
Ya no quiero a las estrellas, apáguelas todas,
empaquen la luna y desmantelen el sol,
vacíen el océano y corten los bosques,
ya nada puede darme algo bueno.”¹⁰*

Un dels poetes, escriptors i dramaturgs espanyols més coneguts és Federico Garcia Lorca amb poemes com per exemple “*La canción del mariquita*”:

*“El mariquita se peina
en su peinador de seda.
Los vecinos sonríen
en sus ventanas postreras.
El mariquita organiza
los bucles de su cabeza.
Por los patios gritan loros,
surtidores y planetas.
El mariquita se adorna
Con un jazmín sinvergüenza.
La tarde se pone extraña
de peines y enredaderas.
El escándalo temblaba
rayado como un cebra.
Los mariquitas del Sur,
cantan a las azoteas!”¹¹*

¹⁰ Cuatro bodas y un funeral (1994)

¹¹ Federico Garcia Lorca (1927)

Garcia Lorca va morir durant la Guerra Civil espanyola afusellat. Hi ha molts historiadors i autos que assenyalen que el seu assassinat va ser perquè, a part de ser liberal, era homosexual. Ell mai ho va fer públic però sí que ho expressava entre les línies de tots els seus textos.

4.1.1.2. AUTOBIOGRAFIES

Molts dels articles que van servir com a referents van ser autobiografies que els mateixos autors feien de la seva vida en els quals es veien reflectits els seus sentiments i les situacions que els tocava viure en forma de reivindicació. La majoria d'elles no es publicaven fins que l'autor ja havia mort per por a tenir represàlies o que els condemnessin a presó o a mort. Un dels casos és el “*Retrato del artista en 1956*” de Gil de Bidema. Les tres parts que componien el llibre (*Les Illes de Circe*, *Informe sobre l'administració general en Filipines* i *De tornada a Ítaca*), només la tercera s'havia publicat abans de la seva mort, el 1974 per l'Editorial Lumen. Les altres dues, van sortir a la llum el 1990.

Es poden destacar dins del mateix gènere *Confesiones de una máscara*, de Yukio Mishima, publicada el 1949. La novel·la tracta els primers anys del jove japonès dins d'un ambient familiar dominat per la seva àvia qui li ensenya una fascinació pels temes de la mort que deriva en descobrir les seves tendències homosexuals.

Un altre clàssic de la literatura moderna és *Antes que anochezca*, del novel·lista, dramaturg i poeta Reinaldo Arenas. L'autobiografia la va escriure entre 1974 i 1976 quan estava a la presó i va ser publicada al 1992, dos anys més tard de la seva mort.

L'escriptor francès i Premi Nobel de Literatura el 1949, André Gide, també va publicar una autobiografia anomenada *Si la semilla no muere* en la qual en la segona part dona a conèixer la seva homosexualitat durant un viatge que va fer a Argèlia on va conèixer a Oscar Wilde. A més, entre el 1911 i el 1920, tal com s'explica a l'*Enciclopèdia Britànica*, va publicar una col·lecció d'assajos de forma separada que parlaven sobre l'homosexualitat nomenat *Corydon*.

Es van publicar narracions que eren veritables crits contra la discriminació com *El funcionario desnudo*, de l'activista Quentin Crisp. Quan tenia 60 anys va escriure el seu primer llibre on mostrava tot el que havia viscut durant la Segona Guerra Mundial a Londres sent homosexual. I també *No todos los parques son un paraíso* del carmelita Antonio Roig, que va ser expulsat del seu orde religiós arran de la publicació del llibre el 1977 (Tofiño, 2004, p.151).

Tampoc es pot passar per alt *Conundrum*, de Jan Morris, que va escriure una autobiografia el 1972 quan ja era famosa per escriure llibres relacionats amb viatges. Quan la va publicar va explicar que ella realment era una dona transgènere i que havia nascut en un cos d'un home. Jan Morris estava casat i era pare de cinc fills i en aquesta novel·la explica com va viure la seva transformació.

En l'actualitat, gràcies a moltes de les editorials que han ajudat a difondre experiències relacionades amb el col·lectiu LGTB (Egales, Laertes o Odisea), la societat pot gaudir de moltes més autobiografies, textos i llibres d'aquesta temàtica. S'han publicat, per exemple, *El corredor de fondo* de Patricia Nell Warren o *Sobreviviré* de David Rees (Tofiño, 2004, p.152).

4.1.2. MÚSICA

La música, amb el mateix paper que la literatura, ha servit per reivindicar i donar veu i visibilitat al col·lectiu LGTB, però, sobretot a les persones homosexuals. A més, la música ha servit sempre als seus compositors i cantants per expressar una part d'ells al seu públic, i molts d'ells van utilitzar les lletres de les cançons per donar a conèixer la seva condició sexual.

Els primers autors que se sap que eren homosexuals van ser, per exemple, un dels compositors russos més importants del segle XIX, Píotr Il·lich Txikovski (1840-1893), que es va veure obligat a casar-se amb una dona per por a tenir represàlies i que, finalment, es va suïcidar perquè estava enamorat d'un jove rus. També un dels primers compositors que va dir obertament que era homosexual, Francis Poulenc (1899-1963) amb obres com *Concert Campestre*, el *Stabat Mater* o l'òpera *La Voix Humaine*, dedicades i inspirades amb alguns dels homes amb els quals va tenir relacions.

Tanmateix, un dels millors compositors britànics, Benjamin Britten (1913- 1976), va tenir una relació amb el tenor Peter Pears amb qui va conviure durant 40 anys i la majoria de les obres de Britten tenien referència i estaven pensades per la veu de tenor de Pears.

A part de compositors de música clàssica, moltes de les cançons infantils i popular d'avui en dia es poden llegir en clau gai entre línies, com per exemple, la coneguda cançó *La font del Gat* que diu:

*“Baixant de la Font del Gat,
una noia, una noia,
baixant de la font del gat
una noia i un soldat.
-Pregunteu-li com es di?
-Marieta, marieta.
-Pregunteu-li com es diu?
-Marieta de l’ull viu”¹²*

Amb la mateixa tònica, també moltes de les tornades de cançons de Concha Piquer com *Tatuaje* tenen un doble sentit en què molt dels homosexuals de l'època es van sentir identificats. En aquesta cançó fa referència a un home que es va enamorar d'un mariner i li dedica aquesta cançó mentre el recorda i el troba a faltar:

*“Escúchame marinero,
y dime que sabes de él,
era gallardo y altanero,
y era más rubio que la miel
Mira su nombre de extranjero
escrito aquí, sobre mi piel.
Si te lo encuentras marinero
dile que yo, muero por él”¹³*

¹² Cançó La Font del gat

¹³ Tatuaje, Concha Piquer

No obstant això, també s'han viscut escenes i moments d'homofòbia dins del món de la música. Un cas és el del cantant de copla, Miguel de Molina, que va haver de marxar d'Espanya durant els anys 40 per les repressions per ser homosexual, republicà i amic de Federico Garcia Lorca. La pel·lícula *Las cosas del querer*, del director J. Chévarri, va saber plasmar perfectament tota la vida professional i personal del cantant (Tofiño, 2004, p.159). O també, amb els anomenats *Fets del Bar Stonewall*, un pub freqüentat per persones homosexuals i transsexuals a Nova York que el 28 de juny de 1969 un grup de quatre policies va entrar per "clausurar" el bar però els clients es van negar i es van enfrontar amb la policia. A partir d'aquella nit i durant tota la setmana va haver-hi manifestacions en contra del que havia passat, unes accions que acabaven en conflictes policials. En aquells disturbis, l'actriu i cantant Judy Garland, que defensava totalment els drets dels homosexuals, va ser assassinada i això a provocar una rebel·lió del col·lectiu LGTB. Aquesta va ser la primera manifestació del col·lectiu LGBT per defensar els seus drets a Estat Units i a partir del 1969, cada 28 de juny és el dia Internacional de l'Orgull Gai.

A partir d'aleshores, van començar a formar-se grups de música clarament homosexuals o que defensaven totalment tots els seus drets i reconeixements. És l'exemple de grups com Village People o cantants com Freddy Mercury de Queen, Chavela Vargas, Jimmy Somerville de Communards, Elton John; K.D Lang; els Pet Shop Boys o el grup Pansy Divison (Tofiño, 2004, p.160). En el cas de les dones hi ha Melissa Etheridge, Janis Joplin o Joan Baez que feien una barreja de música, alliberament sexual i reivindicació política.

Un dels moments a la història que la música va ajudar al col·lectiu LGTB va ser el 1998 quan Israel va guanyar el Festival d'Eurovisió amb la representació d'una dona transsexual. Aquest festival també el grup Sestre el 2002 en representació d'Eslovenia, les russes Tatu representant una parella lesbiana el 2003 o la guanyadora de l'any 2014 representant a Àustria, Conchita Brust, que és transsexual.

A Espanya també hi ha hagut grups de música i cantants que han estat uns referents pel col·lectiu. Alaska amb la seva cançó *A quién le importa* que s'ha convertit gairebé en un himne per la comunitat LGBT:

*“Mi destino es el que yo decido
 el que yo elijo para mí
 ¿A quién le importa lo que yo haga?
 ¿A quién le importa lo que yo diga?
 Yo soy así, y así seguiré, nunca cambiaré”¹⁴*

Així com el grup de música Mecano el 1988 amb la seva cançó *Mujer contra mujer* que explica la història d'amor entre dues dones que mantenen d'amagat:

*“Nada tienen de especial
 dos mujeres que se dan la mano
 el matiz viene después
 cuando lo hacen por debajo del mantel
 luego a solas sin nada que perder
 tras las manos va el resto de la piel.
 Un amor por ocultar
 aunque en cueros no hay donde esconderlo
 lo disfrazan de amistad
 cuando sale a pasear por la ciudad.”¹⁵*

O *La Revolución sexual* del grup La Casa Azul, que després de l'èxit d'Operación Triunfo l'edició del 2017, on la van cantar en conjunt tots els participants, també s'ha convertit en un referent pel col·lectiu:

*“Tú que decidiste que tu amor ya no servía
 Que preferiste maquillar tu identidad
 Hoy te preparas para el golpe más fantástico
 Porque hoy empieza la revolución sexual.”¹⁶*

Tot i això, també dins del món de la música apareixen accions homofòbiques. Per exemple, un dels rapers internacionals, Marshal Bruce Mathers, més conegut com a

¹⁴ A quien le importa, Alaska (2011)

¹⁵ Mujer contra mujer, Mecano (1988)

¹⁶ La revolución sexual, La casa Azul (2007)

Eminem, ha estat denunciat moltes vegades per organitzacions LGBT i pel contingut agressiu i homòfob de les lletres que compon. El 1998 al grup de música d'origen mexicà, Molotov, associacions LGBT li van boicotejar la gira espanyola protestant davant els tribunals pels insults que incloïen les seves cançons, com per exemple: “Amo matón, matarile al maricón” de la cançó *La receta especial del puto* (Tofiño, 2004, p.161).

4.2. LA DIVERSITAT SEXUAL AL CINEMA

Tal com afirmava Pier Paolo Pasolini “el cinema expressa la realitat a través de la realitat”. Per tant, les imatges són, la majoria de vegades, molt més clares que la literatura i la música que juguen amb metàfores i eufemismes per parlar de temes que comporten controvèrsia social. És per això mateix, que igual que en la literatura i la música, l'art cinematogràfic no mostrava explícitament personatges homosexuals a les grans pantalles perquè encara es considerava un tema tabú en els seus inicis. Moltes vegades era la societat que frenava als cineastes i d'altres, la censura provenia de les productores, i en última instància, dels governs (Tofiño, 2004, p.165). És per aquest motiu que per trobar referències en el cinema cal llegir entre línies.

4.2.1. EL CINEMA MUT

Ja en els seus orígens, al cinema mut hi havia escenes en les quals s'explorava la confusió entre gèneres. Per exemple, la pel·lícula *A Woman* de Charles Chaplin del 1915 en què un home es disfressa de dona.

A Woman, Charles Chaplin, 1915

O també a la pel·lícula *Fatty in Coney Island* dirigida per Fatty Arbuckle, dos anys més tard, el 1917, on un home també es vesteix de dona.

Fatty in Coney Island, Fatty Arbuckle, 1917

Com es tractava de cinema mut, les exageracions i la feminitat que aquests personatges havien de mostrar era molt elevada perquè així el públic entenia millor les escenes. Els personatges homosexuals només es representaven a través d'una confusió de gèneres en què, habitualment, un home, es vestia de dona amb l'objectiu de fer riure al públic.

El 1919, a Alemanya es va estrenar una pel·lícula anomenada *Different from the Others* dirigida per Richard Oswald que tractava la temàtica homosexual i tenia la finalitat de combatre l'homofòbia social i tirar enrere les lleis anti-homosexuals que existien en Alemanya aleshores. Van prohibir l'estrena de la pel·lícula però tot i això, va circular per petits grups homosexuals i investigadors de la sexualitat.

Les dones vestides d'home, al contrari, són més enigmàtiques i atractives als ulls de la masculinitat hegemònica, però l'ambigüitat i alguna insinuació de bisexualitat són permeses a dones com Marlene Dietrich, que, vestida amb un frac, besa una dona als llavis a la pel·lícula *Marruecsos*, del director J. Von Sternberg, el 1930, davant la mirada fascinada d'uns quants homes d'elevada posició social.

Marruecsos, J. Von Sternberg, 1930

4.2.2. L'ÈPOCA DAURADA DE HOLLYWOOD

Quan va arribar el so a les grans pantalles, les pel·lícules en les quals es feien mencions a les preferències sexuals o afectives entre dos homes van augmentar considerablement. El públic els podia identificar més fàcilment perquè reflectien uns perfils i uns estigmes que la societat ja coneixia. Normalment, eren homes molt efeminats, llepafils, amb bigotis molt fins i inclús una mica maquillats. Seguien sent els personatges graciosos i el seu paper s'utilitzava en clau d'humor. Les primeres pel·lícules de Hollywood on apareixen són *La melodía de Broadway* de Harry Beaumont el 1929, *Our Betters* dirigida per George Cukor el 1932 o *La alegre divorciada* de Mark Sandrich el 1934.

Una pel·lícula que era un retrat de com la societat americana tenia una visió dels gais i lesbianes va ser amb el llargmetratge dirigit per Vicente Minnelli el 1956, *Té y simpatía*, que estava basada en una obra teatral que finalment es va portar a les grans pantalles. El film explica com una família d'un bon estatus social intenta "corregir" el seu fill que és molt efeminat i així la gent de la ciutat no rumoreja sobre la possible homosexualitat del jove.

La censura de les dècades 50 i 60 a les pel·lícules on es mostraven personatges homosexuals va anar augmentant cada vegada més i així doncs, les lesbianes i els gais apareixien caracteritzats a través de personatges socialment inadaptats o diferents dels altres, tenien una vida plena de desgràcies i, la majoria de vegades, tenien un final tràgic amb morts violentes o suïcidis. En aquests casos, per exemple, hi ha personatges com Sal Mineo i James Dean a la pel·lícula *Rebelde sin causa*, dirigida per Nicolas Ray el

1955, que són dos adolescents que rebutgen el paper “d’homes forts” i prepotents que els imposa la societat per tal de considerar-los uns reals “homes” i adquireixen una sensibilitat efeminada.

Rebelde sin causa, Nicolas Ray, 1955

En aquesta mateixa línia del cinema de Hollywood durant la dècada del 1950 que defensava un final de desgràcia pels personatges gais, també es troba la pel·lícula *De repente, el último verano*, del director J.L. Mankiewicz on el personatge central és homosexual però no es desvetlla fins al final del film, tot i que la seva mare ho intenta ocultar des de l'inici (Tofiño, 2004, p.167). Finalment, el personatge acaba sent brutalment assassinat. O el film de W.Wyler el 1960, *La calumnia* en què dues professors d'una escola són acusades de mantenir relacions sexuals i una d'elles s'acaba suïcidant.

En totes les pel·lícules d'aquesta època sempre es mostrava el comportament social dels personatges homosexuals però mai s'exposaven escenes de sexe. La raó és que a la dècada del 1930 la indústria americana va imposar obligatòriament un sistema intern d'autocontrol que establia els estàndards de moralitat i respectabilitat, l'anomenat Codi Hays que va estar vigent fins al 1967.

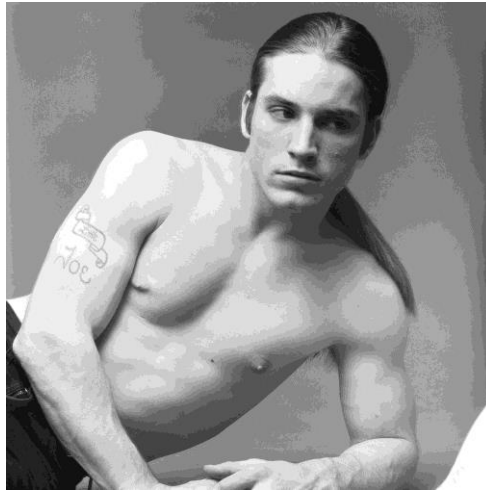
Aquest codi tractava temes com l'alcohol que no es podia beure, el tràfic de drogues que estava prohibit, la religió que s'havia de respectar, els crims que no podien incitar a imitar-los, el vestuari que tenia peces prohibides, la prostitució o l'avortament eren

temes prohibits, les escenes de violència que estaven batades i, el més important, sobre la sexualitat, el matrimoni i els cossos nus. Respecte a l'adulteri deia: *“L'adulteri i tot el comportament sexual il·lícit, a vegades necessaris per a la intriga, no han de ser objecte d'una demostració massa precisa, ni ser justificats o presentats sota un aspecte atractiu.”* També parlava sobre les escenes d'amor i deia el següent: *“Les escenes de passió no han de ser introduïdes en la trama a no ser que siguin indispensables. [...] han de ser tractades sense oblidar què és la naturalesa humana, i quines són les accions habituals”.* El tema de treure's la roba també estava censurat: *“Les escenes de treure's la roba han d'evitar-se si no són indispensables per la trama. Queda prohibit mostrar dones traient-se les mitges. Un home no ha de treure les mitges a una dona. No està permès pels homes treure's el pantaló. Si l'argument ho exigeix, se'ls pot mostrar amb el pantaló ja tret però sempre amb roba interior.”*

El Codi Hays no parlava directament de l'homosexualitat, però s'havia de llegir entre línies quan diu “naturalesa humana” s'està referint a l'estricta heterosexualitat i tot allò que surti d'aquest esquema està totalment prohibit. Això va provocar que moltes de les pel·lícules de l'època no es poguessin estrenar quan s'havien d'estrenar o quedessin censurades. Quan aquest Codi es va suavitzar, van arribar a les grans pantalles films com els que s'han nomenat abans *De repente el último verano* o *La Calumnia*.

4.2.3. CINEMA ALTERNATIU (UNDERGROUND)

Després de dècades de repressió, els anys seixanta del segle XX, van ser l'inici de la reivindicació de la diversitat i la diferència per part dels moviments feminista, pacifista, de drets de la població negra i de les minories sexuals (Tofiño, 2004, p.170). Sorgeixen aleshores directors i productors alternatius que volen reflectir a les grans pantalles les seves experiències quotidianes. Un dels productors va ser Andy Warhol amb una trilogia (*Flesh*, *Trash*, *Heat*) amb les quals es mostrava el cos masculí d'home com a objecte eròtic i van convertir a l'actor Joe D'Alessandro en un símbol gai.

Joe D'Alessandro

Un dels altres referents del cinema independent durant els anys 70 va ser John Waters que era un cineasta que feia comèdies satíriques. Tractava temes com l'homosexualitat, el travestisme i moltes de les pel·lícules estaven protagonitzades pel seu company sentimental, la *drag queen* Divine que es pot considerar una de les primeres. Una de les pel·lícules on figura és a *Pink Flamingos* l'any 1972, per exemple.

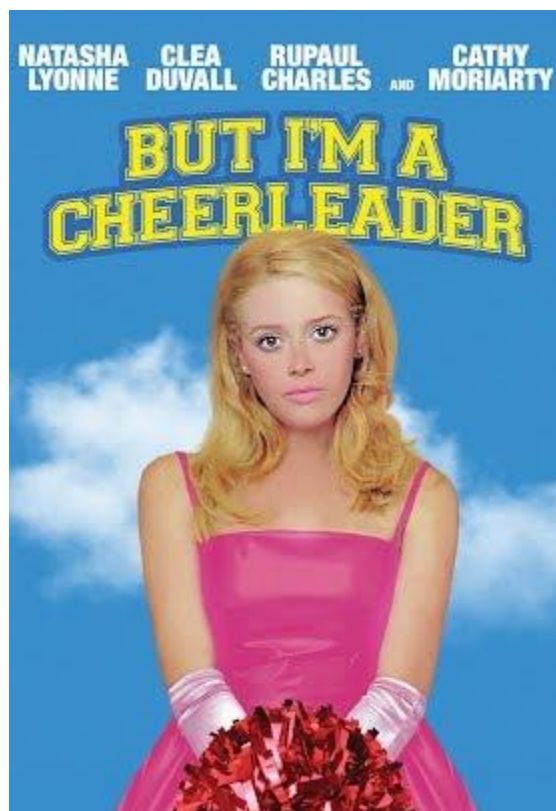
Caràtula de la pel·lícula Pink Flamingos amb la drag queen Divine

Seguint la mateixa tònica dels transvestits, una pel·lícula que va ser transgressora del moment va ser *The Rocky Horror Picture Story* del director J.Sharamn el 1975 i que encara avui en dia es pot anar a veure a sales de cinema.

4.2.4. CINEMA NORD AMERICÀ ALS ANYS 90

Quan els anys van anar passant, parlar d'homosexualitat deixava de ser un tema tant tabú i és per això que a moltes pel·lícules es podia tractar el tema amb total normalitat. De fet, abans quan hi havia un personatge que era gai o lesbiana, solia ser el protagonista i a partir dels anys 90 aquest rol canvia i ja comencen a ser personatges secundaris sense tanta rellevància. D'aquesta manera, la trama principal de la majoria de les pel·lícules deixa d'estar centrada en l'homosexualitat. Un exemple és el personatge secundari interpretat per Rupert Everett a la pel·lícula *La boda de mi mejor amigo* el 1997.

A més, es comença a treure l'estereotip de l'homosexualitat lligat a un home o una dona d'uns 30 anys més o menys i es comencen a estrenar pel·lícules on hi ha personatges que són de la tercera edat, com a *Dioses y monstruos* el 1998, o joves adolescents. Un exemple és la comèdia *But I'm a Cheerleader* de J.Babbit estrenat el 1999 que explica la història d'una noia que no li agrada fer petons al seu xicot i els pares l'envien a una escola de "redireccionament sexual" perquè pensen que és lesbiana.

Caràtula But I'm a Cheerleader

Tot i que seguia existint l'homofòbia, el cinema contemporani ja començ a adoptar a partir dels anys 90 un caire de ment més oberta i es troben més referents positius de gais i lesbianes a les grans pantalles.

4.2.5. CINEMA ESPANYOL

4.2.5.1. DÈCADES DEL 1960 I 1970

Durant la dictadura franquista a Espanya, els mitjans de comunicació, inclòs el cinema, eren un dels canals a través del qual s'adoctrinava a la població. És per aquest motiu que el tractament de l'homosexualitat estava totalment vetat. No obstant això, hi va haver algunes produccions sorprenents de l'època com per exemple la pel·lícula militar *¡Harka!* de l'any 1941 ambientada a la guerra del Marroc en la qual els dos personatges principals tenien una ambigua relació amistosa.

La gran part de les produccions cinematogràfiques de temàtica LGBT a Espanya van ser a partir dels anys 70 i l'homosexualitat sempre ha estat més present en el cinema que no pas el lesbianisme, la transsexualitat o la bisexualitat en el cas d'Espanya.

La pel·lícula que està catalogada com a pionera i que es va escapar de la censura va ser *Diferente* protagonitzada per Alfredo Alaria i és un musical de temàtica homosexual ple d'escenes homoeròtiques. Moltes de les pel·lícules d'aquell moment, tractaven encara l'homosexualitat com una cosa molt negativa i estaven plenes de clixés i estereotips: es feia retrats superficials basats en la manca de masculinitat, l'amanerament dels gestos, l'associació a unes determinades activitats professionals, relacionades amb el món de la moda, la perruqueria, etcètera (Tofiño, 2004, p.177). És el cas de *No desearás al vecino del quinto* de Tito Fernández, en la qual també Alfredo Alaria interpreta un modista que es fa passar per homosexual amb l'objectiu de poder lligar amb les dones que el visiten sense haver d'enfrontar-se amb els seus marits.

4.2.5.2. LA TRANSICIÓ

La fi de la dictadura franquista, va significar també la fi de la censura cinematogràfica i va començar aleshores la producció regular de pel·lícules de temàtica LGBT i les carreres d'alguns directors de rellevància internacional. L'homosexualitat es comença a

tractar cada vegada amb més normalitat i llibertat, es feien pel·lícules explicant la vida dels homosexuals durant la postguerra i el franquisme com per exemple *A un dios desconocido* de Jaime Chávarri que explica la història del poeta Federico Garcia Lorca. També és parlar de la prostitució masculina homosexual i lesbianisme en l'edat adulta a la pel·lícula amb un tràgic final, *La Corea* de Pedro Olea.

Els lligams de l'homosexualitat amb la política i les repercussions també van ser tractades en diverses pel·lícules (Tofiño, 2004, p.177) com és per exemple *Un hombre llamado Flor de Otoño* del mateix Pedro Olea que narra la història d'un atemptat fallit contra Primo de Rivera per part d'un grup d'esquerrers liderat per un advocat laboralista gai i transvestit que actuava a un cabaret a Barcelona a la dècada del 1920. Un altre film que tracta la política és *El diputado* que planeja les dificultats d'un parlamentari gai de fer una carrera en el món de la política o *La muerte de Mikel* que explica la història d'un militant gai assassinat a causa de la seva orientació sexual.

A partir dels anys 90 el cine espanyol comença a tractar amb molta més naturalitat, amb menys prejudicis i amb un humor sense ridiculitzar l'homosexualitat. Un dels directors que va ajudar al fet que això fos així va ser Pedro Almodóvar. Va debutar amb la pel·lícula *Pepi, Luci, Bom y otras chicas del montón* el 1980 i des d'aleshores, pràcticament totes les seves pel·lícules tenen personatges LGBT. Les pel·lícules que destaquen de la seva filmografia són *Laberinto de pasiones*, *La ley del deseo*, *Kika* o *Todo sobre mi madre*.

En la mateixa línia de pel·lícules que trencaven el tabú del moment, hi ha *Perdona, bonita, però Lucas me quería a mí* (F. Sabroso i D. Ayaso, 1996), *Más que amor, frenesí* (Albacete, Bardem i Menes, 1996), *Amor de hombre* (J.L. Iborra i Y. García Serrano, 1997) o *Atómica* (Albacete i Menkes, 1998).

4.2.5.3. DEL 2000 A L'ACTUALITAT

Amb el començament del segle XXI, molts dels adolescents comencen a descobrir i explorar la seva orientació sexual i cada vegada els dubtes són més grans. Hi ha pel·lícules que han tractat aquest tema com per exemple, *Krampack*, del director Cesc

Gay, en què un noi s'enamora del seu millor amic que prefereix preocupar-se més per perdre la virginitat que pels sentiments del seu amic.

A partir d'aleshores, molts directors han tractat l'homosexualitat i els films ja són nombrosos. Es poden destacar per exemple *Cachorro* (M.Albadalejo, 2000) en què parla de la dificultat de les parelles gais i lesbianes per educar i criar als infants. També *Reinas* amb un repartiment estel·lar amb Carmen Maura, Verónica Forqué, Marisa Paredes, Betiana Blum i Mercedes Sampietro, i explica en clau de comèdia com es prenen un grup de mares que els seus fills es casaran després de l'aprovació de la llei de matrimoni homosexual- encara il·legal aleshores a Espanya-.

La novetat a partir dels anys 2000 va ser que apareixien personatges homosexuals i gais a les pel·lícules sense necessitat de què fos la seva vida, les dificultats a les quals s'havia d'enfrontar, els prejudicis o una relació d'amor clandestina i oculta, el focus de la pel·lícula. És a dir, que a la gran majoria la temàtica del film era una i algun personatge era homosexual però això no interferia ni distorsionava la trama. Així doncs, personatges que representen el col·lectiu LGBT a les grans pantalles ja es poden veure a partir dels anys 2000 en moltes pel·lícules i també sèries.

4.2.6. EL CINEMA CATALÀ

El director de cinema més important en el tema de l'homosexualitat és Ventura Pons. Ha rebut molts premis cinematogràfics i el 2007 va ser guardonat amb la Creu Sant Jordi concedida per la Generalitat de Catalunya. Les seves pel·lícules habitualment es gravaven en català i posteriorment eren doblades al castellà perquè així cinemes de tota Espanya poguessin veure també el film.

Va debutar amb un documental dedicat a la vida i a l'obra del pintor andalús José Pérez amb el documental *Ocaña, retrat intermitent* el 1978 on mostrava l'ambient gai de Barcelona a principis de la transició, quan encara estava vigent la llei de perillositat social que s'havia utilitzat per a la repressió dels homosexuals. Un any després va rodar un curtmetratge *Informe sobre el FAGC* (Front d'Alliberament Gai de Catalunya) que va ser vist en molts cinemes de Catalunya (Tofiño, 2004, p.180).

Una de les seves pel·lícules més destacades és *Caricies* del 1997 que són històries entrelaçades de diferents personatges, i alguns d'ells són homosexuals com per exemple un jove de 20 anys i un pare de família. També destaquen *Amic/amat* en la qual l'homosexualitat és el tema central de la pel·lícula que és una adaptació de l'obra de teatre *Testament*, de Josep Maria Benet i Jornet. És una reflexió sobre la complexitat dels sentiments i una mirada diferent sobre la prostitució masculina, allunyada de la típica marginalitat (Tofiño, 2004, p.180). El 2002 va rebre excel·lents crítiques al Festival de Berlin per la pel·lícula *Food of Love-Menjar d'amor*, basada en la novel·la *Junto al pianista* de David Leavitt, que narra el despertar de la sexualitat d'un jove pianista i un admirador seu.

També hi ha altres directors i cineastes que han fet pel·lícules de temàtica LGBT, com Cesc Gay amb *Krámpack*, ja nomenat anteriorment o Agustí Villalonga amb el film *El mar*.

5. ANÀLISI MERLÍ

Un cop s'ha fet una repassada a les diferents maneres que durant el llarg de la història s'han utilitzat per poder expressar la diversitat sexual, ara s'analitza la sèrie de Merlí per veure, com, al XXI aquestes tendències han evolucionat i fins a quin punt.

5.1. METODOLOGIA DE L'ANÀLISI

Posant l'atenció a la sèrie de Merlí i a com tracta la diversitat sexual i el col·lectiu LGBT per respondre les hipòtesis marcades des d'un inici, s'ha fet uns anàlisi de les variables següents: plans, vestuari, música i valors. L'anàlisi complet es pot trobar als Annexos.

Per poder situar la sèrie en un context s'ha fet un estudi del moment en què es trobava la televisió catalana en el moment de l'emissió de la sèrie i tot l'impacte que ha rebut fins ara. A més, s'ha fet una breu caracterització dels personatges analitzats.

S'ha visualitzat la sèrie dues vegades, la primera per poder detectar les escenes que tenien importància i la segona per poder realitzar l'anàlisi en profunditat una per una. Les escenes de mostra són un total de 64 i els personatges que s'han analitzat són els alumnes i dos professors. Pel que fa als plans s'han anat fent captures de pantalla dels capítols per poder visualitzar millor quins plans utilitzen a totes les escenes, sobretot les de sexe, construint d'aquesta manera un senzill *storyboard*.

En referència al vestuari s'ha fet una descripció completa de les peces de roba i els complements que els personatges acostumen a portar durant tota la sèrie, així com la seva evolució.

L'anàlisi de la música de les escenes s'ha fet a través del *Shazam*, una aplicació de mòbil que detecta quina és la música que s'escolta cada vegada. No obstant això, moltes de les peces de música eren instrumentals i no tenien autor ni eren reconegudes.

Finalment, pel que fa als valors, és una variable que no es pot quantificar, però sí mostrar. S'ha fet una transcripció de les escenes, i d'aquesta manera a través dels diàlegs es pot veure què estan transmetent els personatges si quin és el missatge que volen donar respecte als temes de la diversitat sexual.

Així doncs, no només s'analitzen de manera visual i sonora les escenes en què apareixen relacions sexuals, efectives o romàniques entre dues persones siguin del mateix sexe o no, sinó que també el què els personatges diuen i pensen sobre la diversitat sexual.

5.2. FITXA TÈCNICA

Títol	Merlí
Anys d'emissió	2015-2018
Freqüència d'emissió	Setmanal
Franja horària	Dilluns nit (<i>prime time</i>)
Cadena	Primer a TV3, i després a La Sexta
Productora	Verneda TV (Grup Godó i Boomerang TV)
País	Espanya
Gènere	Comèdia i drama
Temporades	3
Capítols	40
Director	Eduard Cortés
Guionista	Héctor Lozano
Argument	La sèrie gira al voltant d'un professor de Filosofia, en Merlí, que comença a donar classes a un institut i serà tutor dels alumnes de primer de batxillerat. A la classe hi ha el seu fill, en Bruno, amb qui té una relació molt freda, i tota una classe de comportaments imprevisibles.
Ambientació	Barcelona
Premis	2016 – Ferroz: nominada a la millor sèrie dramàtica

La sèrie de *Merlí* es va crear i produir per la productora Vernada TV, que pertany al grup Godó i a Boomerang TV, i es va emetre per la Televisió de Catalunya entre el 14 de setembre de 2015 fins al 15 de gener de 2018. La sèrie consta d'un total de 40 episodis dividits en 3 temporades (13 les dues primeres i 14 l'última). Tracta sobre un professor que es diu Merlí que comença a fer classes de filosofia i a ser tutor d'una classe de primer de batxillerat. Cada capítol rep el nom d'un filòsof diferent, com per exemple Descartes o Kant, i tots ells comencen amb el professor explicant als alumnes quina era la seva manera de pensar i després, tot el capítol hi té relació.

5.3. CONTEXT

Merlí es va emetre durant tres anys, per part d'Espanya, sota el segon mandat del Partit Popular per Mariano Rajoy i, per part de Catalunya, amb Junts pel Sí (coalició de Convergència Democràtica de Catalunya, Demòcrates de Catalunya i Moviment d'Esquerres i Esquerra Republicana de Catalunya).

En l'àmbit espanyol, els casos de LGTBI-fòbia s'apliquen a l'article 14 de la Constitució Espanyola amb el "dret a no ser discriminat", es tracta, doncs d'un dret fonamental. A més, en el Codi Penal del 1995, l'Estat defineix com a circumstàncies agreujants "Cometre el delictes per motius racistes, antisemites o una altra classe de discriminació referent a la ideologia religió o creences de la víctima, l'ètnia, raça o nació a la qual pertanyi, el seu sexe, orientació sexual, la malaltia que pateixi o la seva discapacitat". Les denúncies per la via penal que es duen a terme a Catalunya, s'executen en virtut del Codi Penal, que va rebre una reforma el 2015 en el qual es va suprimir el llibre de faltes i passen a ser delictes lleus o sancions administratives. Aquest canvi va comportar que les agressions verbals al col·lectiu LGTB es consideressin sancions administratives.

El 2 d'octubre de 2014, sota el mandat d'Artur Mas de Convergència i Unió, el Parlament de Catalunya va aprovar la Llei que garantia els drets de les persones gais, lesbianes, bisexuals i transsexuals amb el consens de tots els grups excepte el PP i els 13 diputats d'Unió. La llei catalana va ser pionera considerant-se antihomofòbica perquè introduïa un règim d'infraccions i de sancions. Una de les associacions que fan informes

anuals amb dades sobre l'estat de l'homofòbia després de l'aplicació d'aquesta llei és l'Observatori contra l'Homofòbia (OCH). El 2017 es van registrar un total de 111 incidències discriminatòries cap al col·lectiu LGBT, 27 més que el 2016 i gairebé les mateixes que el 2015 que en van ser 113. Una de les xifres que més preocupen és l'augment de les denúncies per assetjament a les escoles i als instituts que representen un 4,5% de les incidències registrades per l'OCH.

Aquest increment de les denúncies per assetjament a les escoles i instituts dona peu, doncs, al llançament de *Merlí* dirigida sobretot als adolescents que conviuen amb aquesta realitat dins les aules. La sèrie està ambientada en l'actualitat en un barri de Barcelona, sense especificar quin en concret. Per tant, la sèrie té com a objectiu reflectir el dia a dia que viuen nois i noies d'entre 16 i 18 anys de l'Institut Àngel Guimerà.

5.3.1. LA DIVERSITAT A TV3

Com cada any el Consell de l'Audiovisual a Catalunya (CAC) publica l'*Informe sobre la diversitat i la igualtat a la televisió* elaborat a partir del monitoratge de les emissions. L'últim va sortir a la llum el 12 de juliol de 2017 respecte a les dades del 2016, per tant, durant l'emissió de *Merlí*. L'objectiu de l'informe, tal com diu el CAC és “poder analitzar els continguts de les emissions a la televisió per saber si reflecteixen la diversitat de la societat actual i si el tractament és igualitari pels diferents segments de la població”.

A l'informe del 2016 es va arribar a la conclusió que el 92% dels personatges de les sèries catalanes eren heterossexuals, i la resta, estaven configurats per gais, lesbianes, bisexuals i transsexuals. Pel que fa als personatges principals, la diversitat d'orientació sexual era superior a les dones (9% de lesbianes o bisexuals) que en els homes (6,9% de gais).

Orientació sexual i transsexualitat	Dones %	Homes %	Total %
Heterosexual	92,2	91,4	91,8
Homosexual	4,9	7,8	6,4
Bisexual	1,9	0,9	1,4
Transsexual	1	-	0,5
Total	100	100	100

FONT: Elaboració pròpia amb les dades extretes del CAC

Per edats, són els joves els que representen una major diversitat sexual, en total 16,7%, i el 20% dels personatges principals són gais, lesbianes o bisexuals. A més, totes les persones adultes i grans amb un paper principal dins la trama televisiva són heterosexuals.

Orientació sexual i transsexualitat	Jove %	Adult %	Gran %	Totes les edats %
Heterosexual	83,3	94,6	94,4	91,8
Homosexual	13,0	4,1	5,6	6,4
Bisexual	3,7	0,7	-	1,4
Transsexual	-	0,7	-	0,5
Total	100	100	100	100

FONT: Elaboració pròpia amb les dades extretes del CAC

Per tant, l'emissió de la sèrie de Merlí es duu a terme en un context en el qual l'organisme que regulen la comunicació audiovisual a Catalunya, el CAC, analitza totes les retransmissions amb la finalitat de conèixer fins a quin punt a la televisió catalana hi ha un reflex de la societat actual.

També cal destacar que dins del llibre d'estil de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals a l'apartat 2.1.4.2.4. anomenat "Igualtat de sexes i sexualitat en espais infantils i juvenils" es tracten els valors que es transmeten en els continguts. Aquest manual d'ús recomana "evitar transmetre a les criatures i als joves estereotips i continguts discriminatoris vinculats al sexe o a la sexualitat de les persones" i mostrar "les diferents maneres de viure lliurement la sexualitat amb naturalitat i sense

connotacions en positiu en negatiu”. A més de posar atenció especial a ”l’impacte que poden tenir en etapes formatives de la personalitat les actituds masclistes, misògines, homòfobes o que denigrin o ridiculitzin persones per raó de sexe o identitat sexual”. És a dir, que tots els continguts que es mostrin a les televisions catalanes han de seguir aquest llibre d’estil, i per tant Merlí també.

5.4. L’IMPACTE DE LA SÈRIE

Merlí es va emetre per primera vegada a TV3 i el novembre de 2015 el grup Atresmedia va comprar-ne els drets per doblar-la al castellà i emetre-la a escala nacional. La primera temporada es va emetre entre l’abril i el juliol del 2016 a La Sexta. El novembre de 2016, la plataforma Netflix va comprar els drets de la sèrie per emetre-la a Amèrica Llatina i als Estats Units.

A part del castellà, també s’ha doblat, per una banda, en basc perquè el juny del 2017 el director de la televisió pública basca, Euskal Telebista (ETB), Eduardo Baringa, va anunciar que comprarien els drets dels 40 capítols per la seva emissió. El gener del 2018 es van començar a emetre amb un gran èxit de pantalla. Per l’altra banda, el Canal+ de França ha adquirit els drets de la versió en francès que s’emetrà a Cine+Famille.

Pel que fa a les dades dels espectadors de les tres temporades a TV3, segons Kantar Media que va publicar la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals, són les següents:

	PRIMERA TEMPORADA	SEGONA TEMPORADA	TERCERA TEMPORADA
ESPECTADORS	561.000	513.000	513.000
QUOTA DE PANTALLA	18,3%	19,5%	17,5%

El capítol més vist de tota la sèrie va ser l’últim de la temporada anomenat “Merlí Bergerón” que va aconseguir un 22,2% de quota i 620.000 espectadors.

Respecte a les xarxes socials la sèrie es comentava en directe per Twitter sota l'etiqueta *#MerlíTV3* i cada dilluns era *ternding tòpic* a Catalunya quan s'emetia en català. L'últim capítol de la tercera temporada, segons Kantar Media, va ser el segon programa més comentat a Espanya, amb 17.304 piulades. L'etiqueta *#FinalMerlíTV3* va ser *trending tòpic* a Espanya durant 8 hores i 40 minuts i va arribar a ser-ho en àmbit mundial durant 2 hores i 40 minuts.

La sèrie té dues xarxes socials actives, per una banda Facebook on actualment hi ha 122.000 seguidors i per l'altra, Instagram té 58.300 seguidors.

5.5. PERSONATGES

Els personatges de la sèrie es divideixen en tres grans grups: els alumnes, les seves famílies i els professors. En aquest cas, s'analitzaran nou alumnes i dos professors en concret, perquè són els que tenen més protagonisme i, en conseqüència, són els que ajuden a tenir una visió més clara de les orientacions sexuals i identitats de gènere que adopten i l'evolució que tenen durant tota la sèrie.

5.5.1. BERTA PRATS

Berta Prats (Candela Antón) és una de les noies més extravertides de la classe i sempre intenta cridar l'atenció. La majoria de vegades se sent sola, però es fa la forta amb una actitud fatxenda. És una noia intel·ligent però les classes del batxillerat de lletres no li agraden i es passa les hores dibuixant al pupitre. Li manca molt l'amor

familiar, la seva mare només té ulls per la seva germana petita que treu molt bones notes i fa esport, i és per això que busca en un noi l'atenció i l'amor que no té a casa seva. Pren una actitud que arriba a ser, inclús, cínica i que utilitza com a arma per defensar-se el món, perquè per ella és molt important saber com la veuen els altres. Al principi de la sèrie, la Berta té xicot, en Pol Rubio que també va a la mateixa classe i amb qui mantenen una relació molt intensa, on l'eix central és el sexe.

5.5.2. BRUNO BEGERÓN

En Bruno (David Solans) és el fill del Merlí, el professor nou de filosofia. Els seus pares estan separats i ell ha viscut sempre amb la seva mare fins que ella decideix marxar a viure a Roma perquè ha conegut un home. Ell, aleshores, se'n va a viure amb el seu pare amb qui passa de tenir una relació distant i complicada a ser cada vegada més forta. És un noi extravertit i no li agrada donar la nota, menys quan se sent indefens, que aleshores no sap que és la discreció. Li agraden els nois i és un tema tabú que no vol que ningú de la classe sàpiga, excepte la Tània Illa, que és la seva millor amiga. Amb ella pot parlar de qualsevol cosa i se sent totalment lliure. A la segona temporada, ja ha sortit de l'armari i se sent molt més feliç i això es nota amb la relació que té amb els companys, però troba a faltar a un xicot que va conèixer a Roma a l'estiu. Finalment, marxa a viure a Roma amb la seva mare.

5.5.3. GERARD PIGUILLEM

En Gerard Piguillem (Marcos Franz) és un noi insatisfet i divertit. Mai té tot el que li agradaria aconseguir i això el frustra però sempre amb to d'humor. No té clar a què es vol dedicar a la vida i és molt immadur, perquè viu amb la seva mare que està constantment a sobre seu i pensa per ell. Tenen una relació molt estreta i tenen molta confiança però ella el té sobre protegit. Tampoc té problemes per fer amistats perquè no és gens tímid, menys amb les noies. S'enamora molt ràpidament i elles no li fan corresponen perquè no té gaires habilitats per intentar conquistar-les. Des del primer dia que la veu, s'enamora de la Monica Villamore.

5.5.4. JOAN CAPDEVILA

En Joan Capdevila (Albet Baró) és un adolescent d'una família benestant i conservadora que li fa una pressió que no el deixa viure lliurement. L'obliguen a seguir la tradició del seu pare i estudiar Dret i és per això que el forcen a treure unes notes molt altes per entrar a la Universitat, tot i que ell, en el fons, vol estudiar Filologia Hispànica. Al principi,

és un noi molt tímid, molt tendre, educat, simpàtic, madur, net i observador, però quan s'enamora de la Mònica i comença a sortir amb ella d'amagat, es torna un noi molt arrogant i prepotent. De mica en mica comença a adonar-se'n de l'actitud dels seus pares cap a ell i deixarà d'estudiar per convertir-se en un noi mal educat.

5.5.5. MARC VILASECA

En Marc Vilaseca (Adrian Grösser) és un noi que és amic de tothom, mai té cap problema i és molt graciós. Té molt clar que de gran vol ser actor i fa teatre a les tardes. Li agrada molt lligar amb les noies, tot i que no sempre ho aconsegueix. Els seus pares estan separats i viu amb la seva mare i el seu germà petit, el Pau, amb qui

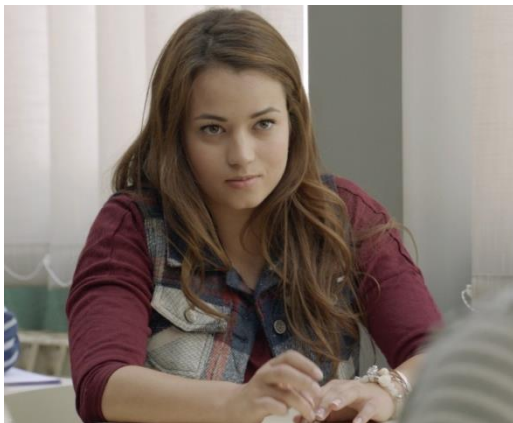
tenen una relació molt estreta. La mare treballa a un hospital de nits i moltes vegades en Marc ha de fer el paper de pare pel seu germà petit perquè no li falti de res, l'ajuda amb els deures i li fa el sopar abans d'anar a dormir. Sempre intenta que ell estigui el millor possible però es nota molt l'absència de la figura materna a casa. Una de les seves grans amigues és la Tània Illa a qui li començarà a agradar en Marc, però ell només la veu com una amiga. Quan la Tània comença a sortir amb el Pol Rubio, ell se n'adona que sí que l'estima.

5.5.6. MERLÍ BERGERÓN

En Merlí Bergerón (Francesc Orella) és el professor de filosofia que arriba nou a l'Institut Àngel Guimerà. Té 60 anys i és un home molt culte, savi i molt seductor. Té un humor molt negre, irònic i irritant per la resta de professors. Els alumnes el consideren com el professor original i divertit perquè fa les classes amenes i diferents de la resta de l'equip docent i els parla de temes que ningú els ha parlat mai. Està divorciat i té un fill que veu molt poques vegades, en Bruno, que serà alumne de l'escola i això els obligarà a reprendre la relació que havien perdut fa anys. En Merlí sempre diu el que pensa i fa el que vol sense pensar en les conseqüències que pot comportar, cosa que li provoca algunes confrontacions amb professors per la seva manera de fer. Quan arriba a l'Institut comença a tenir relacions sexuals espontànies amb algunes professores i algunes mares, fins que té comença una relació sentimental amb la mare del Gerard, la Gina, presidenta de l'AMPA de l'Institut.

5.5.7. MÒNICA DE VILLAMORE

La Mònica de Villamore (Júlia Creus) és una noia que arriba nova a l'insitut. Aparenta ser més gran del que és perquè és molt madura i presumida. Els seus pares estan separats i viu amb la seva mare, que fa torns de nit a l'hospital, des dels 10 anys. Sempre ha passat moltes hores sola a casa i això li ha condicionat a desenvolupar una certa sensació de solitud. Li agrada molt llegir i és una noia molt intel·ligent. Quan el Joan Capdevila se li declara, comencen a tenir una relació condicionada pel fet que no ho sap ningú. Finalment, la Mònica acaba tallant amb el Joan perquè la relació comença a ser molt tòxica i possessiva i se n'adona que sempre ha estat enamorada del Gerard.

5.5.8. OKSANA

L'Oksana (Laia Manzanares) És una alumna nova que arriba a l'institut a segon de batxillerat. Té 18 anys i és adoptada d'Ucraïna. Pel seu comportament es nota que és més gran que els seus companys i que ha tingut més experiències, sobretot en temes relacionats amb el sexe i l'amor, que les altres noies de la classe. Les noies l'admoren i els nois la troben molt atractiva. Només en arribar a l'institut té una relació sexual esporàdica amb el Marc, però a ella realment li agrada el Gerard. Finalment, comencen una relació que es veu trencada quan el Gerard descobreix que l'Oksana té un fill de 2 anys.

5.5.9. OLIVER GRAU

L'Oliver Grau (Iñaki Mur) és un noi que arriba nou a l'Institut Àngel Guimerà a mitjan curs de primer de batxillerat. Sense cap complex, diu obertament a la classe que és homosexual i sap que a tothom, pel caràcter que té, li cau bé. És un referent en secret pel Bruno, qui l'admira per haver sortit de l'armari. A més, es fa molt bon amic de l'Ivan, amb qui acabarà marxant a viure a segon de batxillerat per allunyar-se dels problemes a casa. La seva família és molt catòlica i està marcada per la mort d'un germà en un accident de moto, i l'Oliver se sent culpable.

5.5.10. POL RUBIO

En Pol Rubio (Carlos Cuevas) és el més gran de la classe. Ha repetit dos cursos i és molt mal estudiant i mal alumne. En aparença és un fatxenda, cregut, orgullós i violent i té el rol de ser el noi més popular de la classe, però en el fons és una persona molt sensible. La seva família és treballadora i viu amb el seu

pare, que està a l'atur, i la seva àvia. Mentre estudia, ha de buscar una feina per poder ajudar a casa i gairebé deixa els estudis per dedicar-se plenament al món laboral. Gràcies a les classes de filosofia del Merlí, el Pol comença a tenir una motivació per anar a l'institut i té clar que vol anar a la universitat. Els problemes econòmics a casa seva i el dol de la pèrdua de la seva mare quan era petit és el que li fa adoptar aquesta actitud de superior amb tothom. Al principi de curs està sortint amb la Berta Velasco però finalment, s'acaba enamorant del Bruno. Quan el Bruno marxa a viure a fora, comença una relació amb la Tània.

5.5.11. QUIMA

La Quima (Manel Barceló) la professora d'anglès substituïda de l'institut. És transsexual i el seu pas per l'institut provocarà grans discrepàncies entre l'equip directiu. Els alumnes li donen suport des del primer moment i mostren una gran lliçó d'acceptació per part de la classe.

5.5.12. TANIA ILLA

La Tània Illa (Elisabet Casanoves) és una noia molt extravertida, simpàtica, generosa i respectuosa. Té molts amics i la relació que té amb ells és molt estreta, sobretot amb el Bruno. És una noia que viu molt el moment i que s'ho passa molt bé a l'institut. Té clar que de gran vol ser mestre perquè li agraden molt els nens. Sap que el

seu físic no és de 10 i que no sol ser el que els nois busquen i això la frustra. Durant primer de batxillerat s'enamora del Marc però ell no la correspon. Finalment, s'enamora del Pol amb qui tenen una relació que es trenca quan torna en Bruno de Roma.

5.6. ANÀLISIS I RESULTATS

5.6.1. REPRESENTACIÓ DE L'HETEROSEXUALITAT

La representació de l'heterosexualitat a Merlí és, com a la gran majoria de sèries, molt elevada. Dels personatges principals de la sèrie, 8 són heterossexuals, el que representa el 66,6%. Les relacions sentimentals consolidades totes són de parelles heterossexuals i hi ha moltes relacions sexuals que són esporàdiques.

5.6.1.1. ANÀLISI VISUAL

PLANS

A les escenes on hi ha petons i relacions sexuals entre persones heterossexuals hi predominen els plans mitjans i els primers plans. Com es pot veure a la següent taula aquests són el nombre de plans utilitzats en totes les escenes analitzades:

TIPUS DE PLÀ	NÚMERO
Pla detall	5
Primer pla	6
Pla mig (curt i llarg)	16
Pla americà	2
Pla sencer	-
Pla general	4

FONT: Elaboració pròpia a través de l'anàlisi

Els plans detalls tenen l'objectiu de transmetre a l'espectador sensacions i sentiments i és per això que s'han utilitzat sobretot en les escenes on hi ha una relació sexual. Un exemple, doncs, és aquest moment en què l'Oksana i el Marc tenen una relació sexual als vestuaris de l'institut:

Gairebé tots els plans utilitzats durant les relacions sexuals són mitjos en els quals es pot veure com els dos es fan un petó, per exemple la primera relació sexual entre el Gerard i l'Oksana:

En cap de les relacions sexuals que s'ha vist a la sèrie, hi ha cap nuu per cap dels personatges, el màxim que es pot veure són els nois sense samarreta o les noies amb sostenidors.

A més, es poden observar dos ritmes en les escenes de sexe:

- Lent → quan és una relació sexual esperada pel públic i desitjada des de feia temps pels personatges i transmet la sensació de sensualitat.
- Ràpid → quan la relació sexual és esporàdica i sense sentiments amorosos pel mig.

VESTUARI DELS PERSONATGES

El vestuari dels personatges heterossexuals és molt variat.

- Berta Prats: és una noia que vesteix la gran majoria de vegades, ensenyant l'escot. Moltes vegades duu una cua, els ulls i les ungles pintades de negre i només una arracada a la dreta. Té un estil propi molt marcat.

- Gerard Piguillem: sempre vesteix camises i a sota un jersei, o dessuadores fines i pantalons texans i sabates de vestir. A classe porta ulleres perquè no hi veu de lluny.

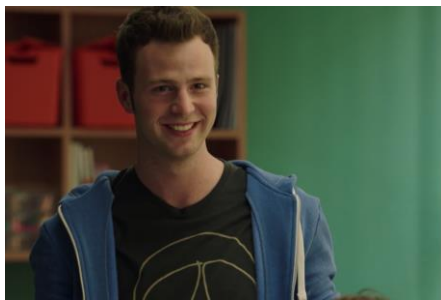

- Joan Capdevila: a l'inici de la sèrie vesteix sempre molt elegant, amb jerseis polars de marca i amb un tallat de cabell molt estàndard que el fa semblar un noi bo. No obstant això, quan passen els capítols en Joan comença a rebel·lar-se i el seu

vestuari també canvia radicalment, passa a vestir jerseis i dessuadores i el seu tallat de cabell marca una cresta de noi “malote”.

- Marc Vilaseca: sempre porta un jersei, una dessuadora oberta, uns pantalons texans i sabates esportives. A més, té una arracada a l'orella esquerra.

- Mònica de Villamore: és la noia que va més arreglada de classe. Sempre porta arracades de perles, el cabell molt ben recollit o pentinat i els ulls i els llavis maquillats. Va molt elegant i mai porta motxilla, sempre va a classe amb una bossa de mà.

- Tania Illa: és molt discreta i sempre vesteix com si fos una nena. Jerseis o camises i pantalons texans. Va amb una motxilla de colors a l'institut i sovint porta cues al cabell. No es maquilla gairebé mai.

Per tant, es pot veure com tots els personatges heterossexuals tenen la seva manera de vestir que, a excepció del Joan, no canvia al llarg de la sèrie. No obstant això, els vestuaris i l'*atretzzo* que els caracteritzen no surten de l'estereotip marcat per la societat. Els nois vesteixen masculins i les noies femenines.

5.6.2. REPRESENTACIÓ DE L'HOMOSEXUALTIAT

Dels personatges principals de la sèrie, 2 són heterossexuals (Bruno i Oliver), el que representa el 16,6%.

5.6.2.1. ANÀLISI VISUAL

PLANS

Després de l'anàlisi dels plans que apareixen a les escenes on hi ha una relació sexual o simplement petons entre dues persones del mateix sexe, aquests són la quantitat de cada tipus de plans:

TIPUS DE PLÀ	NÚMERO
Pla detall	3
Primer pla	8
Pla mig (curt i llarg)	13
Pla americà	4
Pla sencer	-
Pla general	-

FONT: Elaboració pròpia a partir de l'anàlisi

Es pot veure com en aquestes escenes predominen les escenes amb plans mitjans, però també s'utilitzen molt els primers plans.

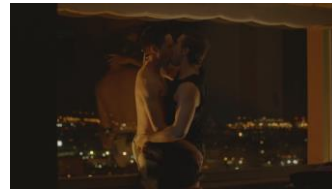
Cal destacar que, en aquest cas, una de les escenes més importants de tota la sèrie, al capítol 9, és quan en Bruno i el Pol tenen una relació sexual per primera vegada. L'escena és la següent:

Primer pla conjunt

Pla detall

Pla americà conjunt

Primer pla

Aquí es pot veure perfectament com els detalls de les mans i de les cares són molt més importants que la resta. Tots els plans estan fets perquè l'espectador vegi tots els seus moviments i no es perdi res. Al ser la primera escena que es veu a la sèrie entre dues persones del mateix sexe, es dóna molta importància a les reaccions i les cares dels protagonistes per poder transmetre a l'espectador tot el que estan sentint ells també per primer cop.

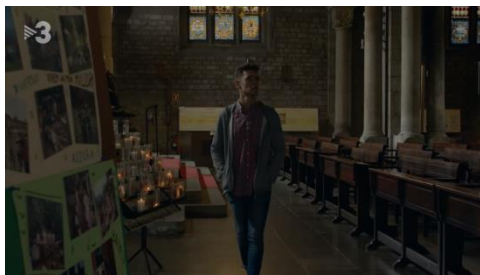
En cap de les relacions sexuals que es mostren a la televisió es veu un nu, els nois tenen com a mínim sempre els pantalons posats.

VESTUARI DELS PERSONATGES

- Bruno Bergerón: acostuma a vestir amb samarretes de màniga curta, texans estrets i sabates esportives. Al principi duu els cabells curts però a la segona temporada se'ls deixa més llargs. Mai porta motxilla, sinó una cartera creuada.

- Oliver Grau: sempre vesteix amb pantalons estrets i samarretes llampants. Porta el cabell de colors, al principi groc i després rosa.

En aquests casos es pot veure com l'Oliver sí que vesteix d'una manera molt personalitzada i els estereotips que la societat té sobre els nois que són gais es compleixen 100%. Els rols de gènere que vénen marcats per la societat associen als nois homosexuals amb la feminitat, cosa que mostra sempre l'Oliver. Al contrari, en Bruno és més discret amb el vestuari, ja que no ho mostra tant però sí que sovint vesteix texans estrets, un tret sovint característic dels homosexuals. A més, tant en Bruno com l'Oliver fan dansa a les tardes, una activitat associada a les noies.

5.6.3. REPRESENTACIÓ DE LA BISEXUALITAT

Dels personatges principals de la sèrie, només un, en Pol, es considera bisexual, el que representa el 8,33%.

5.6.3.1. ANÀLISI VISUAL

PLANS

Els plans en els quals hi ha una relació sexual entre persones bisexuals són durant el trio que fan en Pol, la Tània i el Bruno i algunes escenes prèvies on s'exciten entre ells. Hi predominen, doncs, els plans detall i també els plans mitjans.

TIPUS DE PLÀ	NÚMERO
Pla detall	3
Primer pla	2
Pla mig (curt i llarg)	2
Pla americà	1
Pla sencer	-
Pla general	-

FONT: Elaboració pròpia a través de l'anàlisi

Una de les escenes que més impacta a l'espectador és durant el sopar que mantenen els tres on, per sota la taula es van tocant entre ells:

Pla mig conjunt

Pla detall

Pla detall

Pla detall

Com es pot veure els plans detall sota la taula perquè es pugui veure realment què està passant i com ho està sentint el Pol són claus per entendre la situació. A més, és una escena que té un ritme molt lent perquè d'aquesta manera es manté més l'intriga i el suspens a l'espectador.

L'altra escena que és molt clau és quan els tres fan un trio a mig de la muntanya:

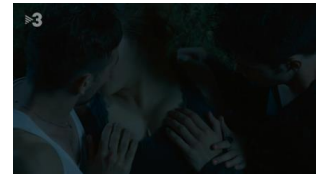
Pla americà conjunt

Primer pla conjunt

Pla mig curt conjunt

Pla mig curt conjunt

Aquí es pot veure com els primers plans enfocant les cares dels nois són necessaris per entendre el desig dels dos. L'últim pla, a més, es pot veure com tant el Bruno com el Pol comencen a tocar a la Tania. Tot i això, l'escena s'atura aquí i no es mostra què passa després i, tot i que és molt evident, l'espectador s'ho ha d'imaginar.

VESTUARI DEL PERSONATGE

- Pol Rubio: sempre va amb samarretes, jaquetes de cuir o texanes, pantalons texans i sabates esportives. Algun cop porta gorra i sempre va amb un collar penjant al coll.

En Pol des del primer moment es mostra sempre amb uns aires de superioritat i masculinitat que amb la seva roba i la seva actitud es reforcen molt. És per això que a tothom sorprèn la seva bisexualitat, perquè en un primer moment, no es té aquesta sensació en conèixer-lo.

5.6.4. REPRESENTACIÓ DE LA TRANSSEXUALITAT

Dels personatges principals de la sèrie només n'hi ha una, la Quima, que sigui transsexual, per tant, el 8,33%.

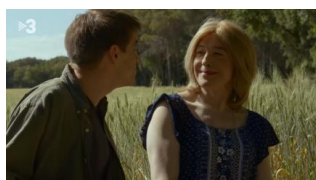
5.6.4.1. ANÀLISI VISUAL

PLANS

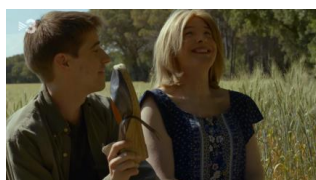
Els plans que s'han utilitzat són els de l'única escena de la Quima on té una relació sexual esporàdica amb el Gabi, un professor nou de literatura castellana. A l'escena, doncs, s'hi poden veure tres plans detall i un general.

TIPUS DE PLÀ	NÚMERO
Pla detall	-
Primer pla	-
Pla mig (curt i llarg)	3
Pla americà	-
Pla sencer	-
Pla general	1

Com es pot veure, no hi ha cap pla detall ni cap primer pla com sí que hi ha en altres relacions que es mostren durant la sèrie i en aquest cas, igual que en el trio de la Tania, el Bruno i el Pol, l'espectador ha d'imaginar-se el final perquè l'escena es talla aquí:

Pla mig conjunt

Pla mig conjunt

Pla general conjunt

Pla mig conjunt

En aquest cas tampoc es pot veure cap nuu perquè l'escena és de curta durada.

VESTUARI DEL PERSONATGE

- Quima: va sempre amb faldilla, camises, tacons, una bossa de mà i una rebeca. Porta una perruca rossa i sempre va amb els ulls molt maquillats i pintallavis rosa.

La Quima va néixer amb el sexe biològic masculí però adopta una identitat de gènere femenina i és per això que vesteix com una dona, perquè se sent dona.

5.6.5. ANÀLISI SONOR

La música i el so són elements molt importants durant les escenes perquè ajuden a transmetre molts sentiments als espectadors i a ambientar determinades escenes.

En el cas de les escenes de sexe, se segueix el mateix patró i és que, per una banda, les primeres vegades de dos personatges només hi ha so ambient, perquè d'aquesta manera només s'escolten els petons i el soroll que fan els personatges i no hi ha cap element que distorsioni. És, per exemple, la primera escena entre l'Oksana i el Gerard o el primer cop que tenen sexe en Bruno i el Pol. No obstant això, hi ha una excepció i és la primera relació entre el Marc i la Tània, en què sona la cançó "La mañana" de Peer Gynt sense so ambient de fons.

Per l'altra banda, les relacions sexuals esporàdiques entre dues persones o quant a no és la primera vegada, només contenen música de fons, sense escoltar els personatges. Un exemple és quan en Bruno i el Pol tornen a estar junts i s'escolta el piano de la cançó "Nocturne" de Chopin, quan l'Oksana i el Marc tenen una relació sexual als vestuaris de l'institut amb una cançó sensual de violins o quan el Pol està amb l'Efran, el seu company de feina, una tarda.

A més, cal destacar també que en l'escena de la relació entre el Pol, la Tània i el Bruno, s'escolta en primer pla sona una música de piano sensual i en segon pla el so ambient del bosc. Al contrari, durant l'escena de la Quima i el Gabi només hi ha so ambient.

Ambdues escenes passen molt de pressa i no van més enllà d'un parell de petons, i és per això que tampoc dona temps a què hi hagi una música que doni més importància.

En les escenes romàntiques també hi ha música i és un dels elements més importants. És el cas de la declaració d'amor que el Joan li fa a la Mònica a la piscina i sona "La revolución sexual" de la Casa Azul de fons, o quan ells dos es fan el primer petó que sona "Deux Arabesques" del pianista Claude Debussy.

Quan les escenes d'amor són tristes o dures, com l'acomiadament del Bruno i el Pol o quan el Pol i la Berta tallen, el director prefereix no posar-hi música i que siguin les mateixes paraules, el so ambient del moment i els personatges qui transmetin tot el necessari.

Respecte a les escenes de reivindicació personal, com quan el Bruno decideix sortir de l'armari davant de tota la classe, també les acompanyen la música. En aquest cas sona "Los chicos saltan a la pista" de La Casa Azul. També quan la Quima reivindica la seva transsexualitat, sona una cançó tranquil·la de piano i quan els nois de la classe li donen suport jugant un partit de futbol sona "Amazing Grace" de Celine Dione.

5.6.6. VALORS

Un dels trets més característics de la sèrie són tots els temes que es tracten i es transmeten al públic. Els alumnes, abans de l'arribada del Merlí com a professor, tenien una ment molt tancada i es regien molt per les normes imposades per part de la societat sense veure més enllà ni pensar. Tot i això, en Merlí aconsegueix fer obrir els ulls a la classe ensenyant-los, a través de la filosofia, diferents aspectes del món quotidià que no s'haguessin plantejat per ells mateixos. Per exemple, al capítol 5 on parla de Sòcrates, els explica que no s'han de deixar influenciar per les idees que se'ls han imposat sempre i que tenen la llibertat de pensar per si sols.

Gràcies a aquesta reflexió del Merlí, en Joan, comença a adonar-se'n que la situació que viu a casa amb la seva família el fa ser infeliç, ja que el seu pare és molt estricte i el priva de poder escollir el seu futur. En Joan, doncs, decideix començar a rebel·lar-se i a ser la persona que sempre havia sigut deixant enrere la timidesa. Amb això aconsegueix

conquistar a la Mònica i comencen una relació, al principi molt maca quan ningú ho sap, però que acaba complicant-se quan la gent de la classe se n'assabenta.

El Joan comença a sentir-se molt gelós de tots els nois amb qui la Mònica parla o es porta bé, sobretot del Gerard, i amb totes les seves amigues amb qui passa temps, com es pot veure en aquesta escena del capítol 16:

Mònica: Què et passa?

Joan: Res

Mònica: Et conec una mica. És per allò de casa teva?

Joan: És per tot. No m'agraden les mirades del Gerard a mitja classe. A veure si accepta que estàs amb mi d'una puta vegada.

Mònica: Eh, frena. Que el Gerard em miri a classe no vol dir que jo estigui pendent d'ell.

Joan: Vale, però també fas el treball de recerca amb la Berta..

Mònica: I t'has enfadat.

Joan: Quina nota trauràs amb ella?

Mònica: És cosa meva.

Joan: Vale, si vols pots fer-lo amb ella.

Mònica: M'estàs donant permís?

Joan: No. I que et vulgui presentar els meus pares no vol dir que vinguis a dinar cada diumenge. Em fa molta il·lusió que els coneguis. Ets el més important per mi ara mateix. Més que els estudis.

Mònica: Entenc el que vols dir però no insisteixis. No em convenceràs.

Com es pot llegir, el Joan comença a tenir un comportament masclista perquè vol controlar a la Mònica en tot el que fa i deixa de fer. La priva de poder parlar amb el Gerard i no li agrada que faci treballs amb les seves amigues o quedi amb elles una tarda després de classe. Aquesta actitud de superioritat per part del Joan l'espectador la nota des del principi però a la Mònica li costa adonar-se'n i quan ho fa, ella talla la relació. D'aquesta manera es transmet al públic que comportaments com el masclisme en una relació són intolerables i no s'han de permetre.

L'arribada del Merlí, però, també ajuda al fet que altres personatges puguin ser qui realment són. Un d'ells és en Bruno, el seu fill, amb qui té una relació molt freda i que, a poc a poc, comencen a avivar. El Merlí sap perfectament que el seu fill és gai i fa tot el possible perquè surti de l'amari i sigui feliç. Intenta acostar-s'hi, però ell ho nega sempre tot amb rotunditat. Es pot veure al capítol 6:

Bruno: He anat a casa l'Ivan. Tu li has dit que faig dansa?

Merlí: No li he dit que fas dansa, ja comences a cansar-me amb aquest tema. Tampoc passaria res si ho sabés.

Bruno: No, no, quan acabi l'institut ja veurem. Però ara no.

Merlí: Com si fos això el que et fes poc... Bruno t'has de treure la màscara d'una vegada. A tu o et fa por que sàpiguen que fas dansa, si no, ja saps...

Bruno: No... és cosa meva, això de la dansa.

Merlí: Tornes a insistir amb la dansa. Tan difícil t'ho poso? Què collons importa el que digui la gent? Has de pensar que no ets l'únic, que no passa res, Bruno, el món està ple de *mariques*.

Bruno: Ves-te'n d'aquí.

Merlí: Papa, negaràs l'evidència?

Bruno: Estàs com una cabra!

Merlí: T'ha d'importar una merda el que pensin de tu! Si t'agraden els tios...

Bruno: T'he prohibit parlar d'aquest tema amb qualsevol d'aquesta ciutat!

Merlí: Fes-me cas, collons, tindries....

Bruno: Calla, calla, calla, calla, no, no!

Merlí: Déu meu...

El Merlí li està dient que no passa res si diu que és gai perquè ell l'acceptarà i que el que digui la gent al respecte no li ha d'importar, però en Bruno continua negant-ho perquè no està preparat per poder fer el pas. Tot i això, en Merlí segueix insistint i al capítol 7 aconsegueix acostar-se al seu fill gràcies a la classe de filosofia. Parla sobre Foucault, un filòsof homosexual que va parlar del terme "normalitat" per explicar que ser gai en la seva època era ser normal. La mateixa nit, en Merlí troba al Bruno estirat al sofà de casa i intenta tornar a parlar-hi perquè el veu preocupat. Finalment el Bruno ho reconeix:

Merlí: Estàs enamorat. No cal que em diguis de qui però estàs enamorat.

Bruno: Em vas dir, potser t'enamoraràs d'algú i no seràs correspost.

Merlí: Sí, l'amor no correspost és una putada, sí.

Bruno: Per què em passa a mi?

Merlí: Per què et passa a tu? Ara t'està passant a tu, però això no vol dir que en un futur no hi hagi algú que s'enamorà de tu amb la mateixa intensitat. Ja sé que és molt fàcil demanar-te que oblidis d'aquesta persona, però si no et fa cas, és el millor que pots fer. Quan hagi passat el temps, miraràs enrere i tot això no tindrà cap importància. Perquè potser hi haurà algú al teu costat que et voldrà tant com tu el voldràs a ell o a ella.

Bruno: A ell.

En Merlí, a més, també li explica que ja des de petit havia sabut que ell era gai perquè li demanava jugar amb nines i diu que “La majoria de pares no t’haurien comprat una nina perquè deien que el nen sortirà *maricón*, i jo te la vaig comprar perquè era el que necessitaves”. Aquí està transmetent l'estereotip de feminitat respecte al col·lectiu homosexual, amb el qual els nois que juguen a nines sortiran homosexuals i ell ho rebutja.

Qui ajuda molt al Bruno a poder sortir de l'amari, a part del seu pare, és un nou company de classe, l'Oliver que tan bon punt arriba a classe al capítol 11, explica a tothom que és gai amb aquesta entrada a l'aula:

Oliver: Hola a tots em dic Oliver, tinc 18 anys i estic repetint 1r de batxillerat. I també vaig repetir 1r d'ESO. Sóc bon tio, sóc sensible, tot i que tinc mala llet quan cal cosa que no crec que sigui un defecte, ballo claqué perquè de petit em *flipaven* les pelis de Gene Kelly i jo li vaig dir “papa, jo vull fer això” i m'ajuda a evadir-me dels meus problemes. I sóc gai. Ho dic bàsicament per evitar comentaris tipus “quanta ploma, sembla que li molen els tios”. Doncs sí, tinc ploma i m'és igual. Sóc gai i mai me n'he amagat així que a qui no li agradi que el donin pel cul. Ja està. A qui li toca ara?

Amb aquesta presentació l'Oliver deixa al·lucinat a tota la classe perquè trenca l'esquema mental que tenen respecte a què els homes els han d'agradar les dones. A

més, ell mateix se'n riu sobre la seva ploma, un altre dels trets i estigmes que s'associen amb les persones homosexuals.

Un dels únics moments de la sèrie on es pot veure actes discriminatoris en contra del col·lectiu homosexual és a una de les classes del Merlí en què el Gerard i el Marc se'n riuen de la feminitat de l'Oliver:

Merlí: Ah, no seràs hipòcrita, Gerard... i així per què ets tant hipòcrita amb l'Oliver? I tu Marc per què te'n rius d'ell? Que és massa femení potser? Us considereu més mascles que no pas un gai? Aixequen-vos. Aixequen-vos collons. Ara demostreu-nos a tots que sou més homes que l'Oliver. Va. Així n'aprendrem més tots de vosaltres. Va feu gestos masculins. Va. Què? No en sabeu?

Marc: Val, val, d'acord. Ja ho he pillat. No m'hauria d'haver rigut d'ell.

Gerard: No. Jo tampoc. Però tampoc hi ha per tant, no?

Merlí: Sí, sí que n'hi ha per tant. Si el sistema educatiu fomentés el respecte a la diversitat sexual des de petits, tot això no passaria. El problema, com sempre, és l'homofòbia dels adults. Que se'n vagin a la merda! Que us quedi clara una cosa a tota la classe: no penso tolerar cap discriminació als companys per cap raó, ni per ser gais, ni per ser *gordos*, ni per ser *frikis*, s'entén? Si detecto qualsevol conflicte en aquest sentit seré impecable, em convertiré en el vostre malson, seré un autèntic fill de puta.

És el Merlí una altra vegada qui torna a donar una lliçó de comportament als nois en contra de l'assetjament escolar i de l'homofòbia. Explica que el problema que hi ha a la societat d'avui en dia és l'homofòbia dels adults que s'acaba transmetent als nens i que si s'eduqués sense prejudicis no hi hauria aquests problemes. A més, també trenca l'estereotip en què "els homes homosexuals són menys homes que els heterosexuals".

Gràcies a aquestes lliçons que el Merlí fa a classe, en Bruno aconsegueix ser capaç de sortir de l'armari davant de tota la classe al costat de l'Oliver. Entre ells dos hi ha una gran confiança, però alhora tenen punts de vista molt diferent respecte el col·lectiu LGBT.

Oliver: Hauries de lluitar pels drets del col·lectiu.

Bruno: Oi, lluitar, lluitar... mira jo estic bé així, no em *taladris*.

Oliver: Bruno, trobo molt egoista que no facis res per lluitar pels teus drets!

Bruno: Ja els tinc els meus drets. Ens podem casar, adoptar fills....

Oliver: En molts països està penat en mort o presó ser com tu.

Bruno: És una puta merda.

Oliver: És una puta merda però no faig res ni per canviar les coses ni per ajudar a la gent que està dins l'armari.

Bruno: Jo no necessito mostrar-me tot el dia com a gai. Sóc gai, sí, però no necessito fer tot el que fa el col·lectiu. M'he mostrar abans com a gai que com a noi o com a home? No sóc ciutadà, europeu, ballarí? No vull etiquetes.

Oliver: Mira això que dius està molt bé i és molt maco però tu quan tenies 12 anys t'hagués anat molt bé que vingués algun company homosexual a explicar-te que el que et passava a tu era normal.

Bruno: I no et dic que no, però no seré jo qui ho faci. Fes-ho tu que t'encanta moure't per tot arreu fent bandera de la teva homosexualitat. Però jo passo de l'exhibicionisme i de l'orgull gai. A mi no em representa tota aquesta gent que el dia de l'orgull gai pugen a aquestes carrosses mig despullats, tot catxes, fent-se veure i movent el cul, però ja està.

Aquí el Bruno deixa clar que encara que ell sigui gai no vol que se l'etiqueti d'aquesta manera i que prefereix abans definir-se com a persona que com a homosexual. Al contrari, l'Oliver diu que ho entén però que ha de lluitar perquè formar part del col·lectiu LGBT no sigui penat de mort o presó a alguns països i així erradicar l'homofòbia.

Qui també parla d'etiquetes és el Pol quan es qüestiona què li passa. No obstant això, el sentiment del Pol no l'angoixa tant com al Bruno i no es veu en cap escena patint per la seva orientació sexual. Quan el Bruno li pregunta si és bisexual, en Pol respon: "No em posis etiqueta, Bruno, em fa morbo *liar-me* amb tu i ja està però no sóc cap gai encobert ni merdes"

A part de l'Oliver, qui també arriba a l'institut i dona una gran lliçó és la Quima al capítol 20. Ningú s'espera que la nova professora d'anglès sigui una dona transsexual així que el Merlí intenta que la classe entengui

L'altra arribada a l'institut que causa una gran revolució és la Quima al capítol 20. Ningú s'espera que vingui una nova professora i que sigui transsexual. El Merlí és el primer que l'accepta i fa un discurs als nois abans de presentar-la:

Merlí: Apunteu el nom d'aquesta filòsofa contemporània “Judith Butler”. Una de les grans teòriques feministes del moviment “Queer”. Segons la seva teoria el nostre sexe, és a dir allò que suposadament ens defineix com a homes o dones, no és més que una construcció social. El fet de ser un home o una dona no ve determinat pel nostre naixement sinó que ens han ensenyat a ser així. Hem après a ser homes o dones en un context social i educatiu que té com a norma l'heterosexualitat. Tot allò que surti d'aquesta norma està exclòs. Diu que no hem que percebre'ns ni com a homes ni com a dones. És a dir, de la mateixa manera que construïm el gènere també el podem desconstruir anant més enllà de les limitacions. El que diu la Butler és que el gènere no és un fet natural i que no estem obligats a identificar-nos com a homes o dones. No val encaixar la nostra identitat en aquestes categories, com tampoc cal definir la nostra orientació sexual en funció del nostre esquema hetero-homo.

Amb aquest discurs el Merlí culpa a la societat dels rols de gènere que s'imposen des del naixement, és a dir, que a un nadó que té penis serà un noi i que un nadó que ha nascut amb vulva serà una noia. Aquesta diferenciació de gènere és una construcció social que el Merlí vol intentar trencar a les ments dels nois. A més, també senyala que l'educació que es rep sempre està emmarcada dins d'un esquema heterosexual i que no s'explica ni es mostren les altres opcions d'identitats sexuals. Un cop el Merlí acaba aquest discurs reivindicatiu, els alumnes aplaudeixen.

Tot i que els nois es queden sorpresos amb l'aparició de la Quima, no mostren cap tipus de rebuig, tot el contrari, els hi cau bé i els hi agrada. No obstant això, la directora de l'institut, la Coral·lina, sí que adopta una actitud de transfòbia. Des d'un primer moment

no accepta que la Quima es digui Joaquim perquè el nom que consta en el Departament és Joaquim. Al primer dia ja li demana parlar amb ella al seu despatx i li demana discreció:

Coral·lina: Sincerament, la teva arribada a l'institut ha estat xocant.

Quima: Ah si? Deus parlar per tu.

Coral·lina: Home, hi ha un ambient als passadissos no es parla d'altre osa.

Quima: Què en diuen, en parlen bé, suposo.

Coral·lina: Ja t'ho deus imaginar. Evidentment ets lliure d'anar vestit com vulguis.

Quima: Em dónes permís, doncs.

Coral·lina: Només voldria demanar-te discreció.

Quima: Discreció és que em posi una caçadora i em deixi patilles?

Coral·lina: Sóc la directora d'aquest institut i no m'agraden els problemes. La meva feina és solucionar-los.

Quima: No em facis perdre el temps. No canviaré cap aspecte de la meva vida per tu.

Coral·lina: A veure si ens entenem. Hi ha una cosa clara, vas vestit de dona.

Quima: Sóc dona. Visc com una dona.

Coral·lina: Sí però es nota que no ho ets.

Quima: Porto estona fent el possible per no perdre els nervis durant aquesta conversa però no sé si podré aguantar gaire més. He arribat aquí amb els meus propis problemes, tots en tenim, no? Estic mirant de ser didàctica. Intento que em respectis. Et proposo una cosa: truca al Departament d'Ensenyament, et diran el que totes dues sabem, que tinc plaça de substituta a l'Àngel Guimerà i també et diran en altres paraules que si no t'agrada, et fots. Me'n vaig que no tinc ganes de veure la teva cara d'amargada.

Aquesta no és l'única enganxada que tenen. El segon dia a l'institut li posa traves pel nom i els horaris de les guàrdies, però ella es torna a defensar de la millor manera possible amb aquests missatges:

Quima: Aquest no és el meu nom, per tant, no faré la guàrdia.

Coral·lina: Perdona però jo he posat el nom que m'ha enviat el Departament. Al teu DNI hi posa Joaquim.

Quima: Ahir al vespre vaig entrar a la web de l'Institut i hi diu el mateix que a totes. Educació amb valors, respecte a la diferència, a la diversitat... és una web del Departament i com sembla que el Departament fomenta el respecte, jo no faré la guàrdia.

Coral·lina: Molt bé, doncs jo faré una trucada a inspecció.

Quima: Això si no la faig jo abans.

Coral·lina: Jo només faig la meva feina i el nom que m'arriba és el que escric i no ens enganyem, un institut no és un lloc adequat perquè vingui vestit així.

Quima: Això no és un centre privat o concertat on el director tria els professors que contracta o els alumnes que hi estudien, és un centre laic i públic.

Coral·lina: Molt bé. Canviaré el nom si és el que vols. Tampoc serà per gaire temps. Demà torna l'Elisenda.

Quima: Suposo que tu penses que jo sóc un home usurpant l'espai d'una dona. Que et quedi clara una cosa: jo sóc una dona *trans* i una dona *trans* no és menys dona que tu.

Coral·lina: Pot ser no però jo sóc una dona autèntica.

Quima: Tu ets una dona autèntica, però jo sóc una senyora.

La Quima no amaga com és i s'identifica com una "dona trans" sense avergonyir-se de mostrar-se tal com és. D'aquesta manera trenca tots els arguments transfòbics de la Coral·lina que finalment ja no sap què dir.

Els nois del Merlí, també se n'adonen que la Coral·lina té actituds discriminatòries cap a la Quima i decideixen entre tots, fer un partit de futbol al pati de l'escola on els nois vagin vestits de noies i les noies de nois. Així doncs, es trenca l'esquema que el Merlí ha volgut desmuntar al principi del capítol respecte a la construcció de la societat.

6. CONCLUSIONS

Un cop s'ha fet un estudi de teòric i una anàlisi de les tres temporades de la sèrie Merlí es pot donar resposta a les hipòtesis plantejades al principi del projecte:

1. La sèrie de Merlí ofereix una visibilitat integradora del col·lectiu LGBT.

Sens dubte, sí. És una sèrie on apareixen molts joves i un dels personatges principals, el Bruno, és homosexual. La sèrie mostra tot el procés que ha hagut de passar per poder sortir de l'armari. I també apareix l'Oliver, un noi sense pèls a la llengua que mostra la seva homosexualitat sense pudor. Apareixen doncs, també un noi bisexual, el Pol i una dona transsexual. No obstant això, no apareix cap noia lesbiana, tan sols un petó entre dues noies en una festa. Tot i això, sí que es pot considerar que la sèrie dóna visibilitat al col·lectiu LGBT i que estan totalment integrats dins la societat.

2. Les escenes de sexe LGTB tenen el mateix tractament visual i sonor que les heterosexuales.

No. En les escenes entre dues persones de diferents sexes, la pràctica sexual va més enllà que els primers petons, en canvi en les escenes de sexe homosexuals, el trio entre el Pol, el Bruno i la Tania o l'acte sexual entre la professora transsexual i un altre professor, només es veu el principi. Per tant, es pot dir que el sexe del col·lectiu LGBT és encara un tema molt tabú que no s'ensenya a les grans pantalles ni a les televisions.

Respecte a les nuus, no hi ha cap personatge que ensenyi el seu cos. Els nois es treuen com a màxim la samarreta i les noies es queden en sostenidors. Per tant, es podria concloure que encara que les escenes LGBT es tractin diferent, cap de les dues mostra un cos nu o despullat.

Pel que fa a la música, no hi ha cap tipus de diferenciació entre unes escenes o altres, totes segueixen el mateix patró.

3. El vestuari dels personatges LGBT de la sèrie Merlí no està estigmatitzat.

Depèn de cada personatge però en general no. Es té la idea de què el vestuari i comportament dels homosexuals és més femení però en aquest cas només passa

amb un dels personatges, l'Oliver. El Bruno, al contrari té un comportament i una manera de vestir molt diferent de la de l'Oliver perquè, tal com ell expressa, no li agrada mostrar-se com una persona gai. És per això que aquí sí que es pot observar com la societat té una visió dels personatges homosexuals com més efeminats i amb comportaments més exhibicionistes que no pas els homosexuals.

A més, el Pol, com a personatge bisexual, no encaixa dins d'aquest model i la Quima, la dona transsexual vesteix totalment com una dona amb una perruca. No obstant això sí que en aquest aspecte podria haver fet el paper de la Quima una actriu que verdaderament sí que fos una dona transsexual i no quedaria tant postís la seva manera de fer ni el seu vestuari.

4. Els diàlegs i el vocabulari que s'utilitza a la sèrie de Merlí no desprestigien el col·lectiu LGBT.

En cap dels moments la sèrie desprestigia el col·lectiu LGTB. Sí que hi ha escenes d'homofòbia o transfòbia que formen part de l'argument de la sèrie per donar visibilitat a un problema que realment hi ha a la societat. No obstant això, els personatges que discriminen reben sempre una lliçó plena de valors.

Des d'un principi, es pot veure com el Merlí, el professor, és el primer que diu a la classe que s'han de trencar les normes i que tot el que està establert en aquesta societat s'ha de qüestionar. En aquest argument tracta el tema de l'homosexualitat, animant al seu fill a sortir de l'amari sense por. També parla sobre la transsexualitat i ajuda a què la Quima pugui integrar-se com a docent sense problemes.

A més, amenaça als alumnes en que si veu algun comportament discriminatori cap a algun company o professor, tindran problemes.

Totes aquestes lliçons als alumnes, els fan reflexionar així com també fa pensar a l'espectador entorn aquests temes. A més, el vocabulari se cenyeix sempre al que realment es parla pel carrer. Els nois parlen de "ploma" i es diuen "marica", paraules que defineixen el col·lectiu però que donant visibilitat les normalitzen.

En definitiva, la sèrie dona totalment visibilitat al col·lectiu LGBT, però té aspectes a millorar, sobretot en el tractament de les escenes on hi ha pràctica sexual entre dues persones del mateix sexe. Tanmateix, després de fer una repassada a la història cultural i cinematogràfica de la visibilitat del col·lectiu, es pot concloure que, avui en dia, els

valors que es transmeten i la manera en què apareixen a les grans pantalles ha evolucionat moltíssim equiparant-se gairebé amb la representació heterosexual. El camí que s'ha hagut de recórrer és molt llarg i els entrebancs polítics i socials han estat molt notables, però series com la del Merlí que mostren joves amb mentalitats obertes, ajuden a què es mostri cada vegada més a les pantalles tot el que durant molts anys ha estat prohibit.

Des de l'aparició de Merlí a TV3 i tal com anuncia el CAC en el seu últim informe, l'aparició de personatges homosexuals ha augmentat dos punts percentuals i a més, s'ha introduït la condició de transgènere entre els personatges. Per tant, Merlí dona veu a diferents col·lectius de la societat sense reproduir els estereotips presents seguint 100% el manual d'ús estipulat pel llibre d'estil de TV3.

Tal i com es transmet a la sèrie, l'educació que hi ha avui en dia a la societat es basa en l'esquema heterosexual i per tant, els nens i nenes no veuen a la televisió sèries de dibuixos animats on hi hagi personatges homosexuals o on hi apareguin transsexuals. És per aquesta raó que s'ha creat aquesta sèrie dirigida a un públic juvenil, perquè ajudi a pensar als joves d'una manera més oberta i sense prejudicis, ja que també tracten el tema el masclisme, per exemple.

A més, ha tingut un gran impacte d'audiències i ha traspassat fronteres i això es tradueix en el fet que per molta feina que encara falti per arribar a nivells d'igualtat en els ulls de la societat, Merlí ha fet un gran pas per trencar molts dels prejudicis que es tenen del col·lectiu LGBT.

7. BIBLIOGRAFIA

Correa, G. (2017). *Raros: Historia cultural de la homosexualidad en Medellín, 1890 – 1980*. Medellín: Universitat de Medellín.

Ferrarons, A. (2010). *Rosa sobre negro*. Barcelona: Editorial Egales.

Jayme, M., Sau, V. (1996). *Psicología diferencial del sexo y el género: fundamentos*. Barcelona: Icaria Editorial.

Mira, A. (2004). *De Sodoma a Chueca: una historia cultural de la homosexualidad en España en el siglo XX*. Madrid: Editorial Egales.

Mishima, Y. (2010). *Confesiones de una máscara*. Madrid: Alianza.

Richmond, R. (2007). *La autobiografía travestida: la función del eros en "Patty Diphusa y otros textos" de Pedro Almodóvar*. Madrid: Editorial Complutense.

Strauss, F. (2001). *Conversaciones con Pero Almodovar*. Madrid: Akal.

Wilde, O. (1977). *Epístola: In carcere et vinculis: (De profundis)*. Barcelona: Seix Barral.

8. WEBGRAFIA

Álvarez, J. (12 de juny de 2017). La ley que eliminó el delito de homosexualidad. *Cadena Ser*. Recuperat de http://cadenaser.com/ser/2017/06/12/tribunales/1497296068_056529.html [consultat el 1/5/18]

Álvarez, W. (29 d'agost de 2011). El calvario de Miguel Molina en 140 minutos. *El País*. Recueprat de https://elpais.com/cultura/2011/08/26/actualidad/1314309606_850215.html [consultat el 1/5/18]

Anònim. (2010). *Reinaldo Arenas: Antes que anochezca*. Recuperat de <http://unlibroaldia.blogspot.com/2010/02/reinaldo-arenas-antes-que-anochezca.html> [consultat el 1/5/18]

Bernardo, A. (2015). Cuando las Ramblas quisieron ser Stonewall. *Hipertextual*. Recuperat de: <https://hipertextual.com/2015/06/homosexualidad-en-espana-historia> [consultat el 20/5/18]

Borrego, D. (2017). *La representación del personaje gay en las series de ficción televisiva españolas* (Treball de fi de grau). Recuperat de <https://ddd.uab.cat/record/180161> Edicions [consultat el 1/5/18]

Cañadas, Y. (2017). *L'homosexualitat a través del cinema*. Recuperat de <http://elcinefil.cat/2017/06/27/la-millor-seleccio-de-tematica-homosexual/> [consultat el 1/5/18]

Castellví, A. (7 de diciembre de 2015). 'Merlí' s'acomiada però ja prepara el retorn. *Diari Ara*. Recuperado de: http://www.ara.cat/media/Merli-sacomiada-pero-prepara-retorn_0_1481251885.html

Consell de l'Audiovisual de Catalunya. (2014). *Aprovació de l'informe "Diversitat i igualtat a la televisió. Any 2016"*. Recuperat de: http://www.cocarmi.cat/sites/default/files/17.10.10_informe_diversitat_cac_2016.pdf [consultat el 26/5/18]

Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals. (2016). Netflix compra els drets per a l'Amèrica Llatina i els EUA. *Web Oficial de Merlí*. Recuperat de: <http://www.ccma.cat/tv3/merli/netflix-compra-els-drets-de-merli-per-a-lamerica-llatina-i-els-eua/noticia/2760201/> [consultat el 20/5/2018]

Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals. (2018). "Merlí" s'acomiada amb 620.000 espectadors, el millor resultat de la seva historia. *Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals*. Recuperat de: <http://www.ccma.cat/premsa/merli-sacomiada-amb-620-000-espectadors-el-millor-resultat-de-la-seva-historia/nota-de-premsa/2831714/> [consultat el 20/5/18]

Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals (2013). *Llibre d'estil*. Recuperat de: <http://www.ccma.cat/llibredestil/manual-dus/igualtat-sexes-i-sexualitat-espais-infantils-i-juvenils> [consultat 27/5/18]

De Dios, M. (2015). A la classe del professor Merlí. *El Periódico*. Recuperat de:
De Villena, A. (2001). El funcionario desnudo. *El cultural*. Recuperat de <http://www.elcultural.com/revista/letras/El-funcionario-desnudo/1311> [consultat el 1/5/18]

Europa Press. (2017). ETB compra los 39 capítulos de la serie “Merlí”, que emitirá en euskera. *Diario Deia*. Recuperat de: <http://www.deia.eus/2017/06/13/ocio-y-cultura/comunicacion/etb-compra-los-39-capitulos-de-la-serie-merli-que-emitira-en-euskera> [consultat el 20/5/18]

Fernández-Santos, A. (11 de febrer de 2002). Ventura Pons es aclamado por su magnífica “Manjar de amor”. *El País*. Recuperat de https://elpais.com/diario/2002/02/11/cultura/1013382007_850215.html [consultat el 1/5/18]

Garcia, A. (2014). El Parlament prova la llei antihomofòbia amb consens de tots els partits excepte el PP i Unió. *Diari Ara*. Recuperat de: https://www.ara.cat/societat/Parlament-llei-antihomofobia_0_1222677851.html [consultat el 20/5/18]

Ginart, B. (26 d'agost de 1997). Ventura Pons lleva al cine “Caricias”, de Sergi Belbel. *El País*. Recuperat de https://elpais.com/diario/1997/08/26/cultura/872546410_850215.html [consultat el 1/5/18]

Gonzalez, B. (1999). Los estereotipo como factor de socialización en el género. *Comunicar*, 6 (12), 79-87. Recuperat de <https://www.revistacomunicar.com/index.php?contenido=detalles&numero=12&articulo=12-1999-12> Edicions [consultat el 1/5/18]

Holden, D. (1974). James & Jan. *The New York Times*. Recuperat de <https://archive.nytimes.com/www.nytimes.com/books/97/11/23/home/morris-interview.html> [consultat el 20/5/18]

Keiz, W. (21 de juny de 2007). Gay pride needs new direction. *The denver post*. Recuperat de <https://www.denverpost.com/2007/06/21/gay-pride-needs-new-direction/> Edicions [consultat el 1/5/18]

Kuiper, K. (2010). Corydon. *Enciclopedia británica*. Recuperat de <https://www.britannica.com/topic/Corydon-literary-character> [consultat el 1/5/18]

Matonte, M. (13 de febrer de 2018). Walt Whitman: poeta gay. *La izquierda diario*. Recuperat de <https://www.laizquierdadiario.com.uy/Walt-Whitman-poeta-gay> [consultat el 1/5/18]

Molina, V. (7 de gener de 2012). El enigma. *El País*. Recuperat de https://elpais.com/diario/2012/01/07/babelia/1325898761_850215.html [consultat el 1/5/18]

Observatori Contra l'Homofòbia (2017). L'estat de la LGTBI-fòbia a Catalunya 2017. *Observatori Contra l'Homofòbia*. Recuperat de: https://drive.google.com/file/d/1T_GrytJy711ihtlSCaaiBhiqj4awYfK/view [consultat el 20/5/18]

Onieva, A. (2015). La representació LGTB en las series de televisión. AgenTV. Recuperat de: <http://agentv.es/2015/06/la-representacion-lgtb-en-las-series-de-television/> [consultat el 20/5/18]

Redacció (28 de gener de 1978). Desaparece totalmente la censura teatral y de espectáculos. *El País*. Recupera de https://elpais.com/diario/1978/01/28/espana/254790002_850215.html [consultat el 1/5/18]

Redacció (29 de juny de 2015). Música clásica y homosexualidad: algunos compositores “orgullosos”. *Opera World*. Recuperat de <http://www.operaworld.es/musica-clasica-y-homosexualidad-algunos-compositores-orgullosos/> [consultat el 1/5/18]

Redacció (30 de juny de 2005). El Congrés aprueba la ley del matrimonio homosexual. *El País*. Recuperat de https://elpais.com/sociedad/2005/06/30/actualidad/1120082402_850215.html [consultat el 1/5/18]

Redacció (5 de desembre de 1976). Ha muerto el compositor Benjamin Britten. *El País*. Recuperat de https://elpais.com/diario/1976/12/05/cultura/218588403_850215.html [consultat el 1/5/18]

Redacció. (1991). Publicado “Retrato del artista en 1956”, de Gil de Biedma. *El País*. Recuperat de https://elpais.com/diario/1991/01/23/cultura/664585202_850215.html [consultat el 1/5/18]

Redacció. (2 de desembre 1977). Se suprime la censura cinematografica. *El País*. Recuperat de https://elpais.com/diario/1977/12/02/cultura/249865205_850215.html [consultat el 1/5/18]

Redacció. (2015). Atresmedia compra els drets de “Merlí”. *Diari Ara*. Recuperat de: https://www.ara.cat/media/Merli-Atresmedia-drets_0_1462053882.html [consultat el 20/5/18]

Redacció. Estreno de “Merlí”, hoy, en ETB1 y eitb.eus. *Euskal Irrati Telebista*. Recuperat de: <http://www.eitb.eus/es/television/detalle/5187015/estreno-merli-exitosa-serie-tv3-14-enero-2018-etb1-/> [consultat 25/5/18]

Redacció (30 de juny de 2005). El Congreso aprueba la ley del matrimonio homosexual. *El País*. Recuperado de https://elpais.com/sociedad/2005/06/30/actualidad/1120082402_850215.html [consultat el 1/5/18]

Rupérez, Á. (18 de desembre de 2018). El mejor poemario: 600 poemas de Dickinson. *El País*. Recuperat de https://elpais.com/cultura/2012/12/18/actualidad/1355852387_145672.html [consultat el 1/5/18]

Sancho, M. (10 de maig del 2013). El actor que creó un género: el landismo. *Diario de León*. Recuperat de http://www.diariodeleon.es/noticias/cultura/actor-creo-genero-landismo_794235.html [consultat el 1/5/18]

Schlote, E. y Schriener, M. (2010). Adolescentes, diversidad sexual y T.V. *Programa de investigación Televisión*. Recuperat de: <http://www.br-online.de/jugend/izi/spanish/television/23-2010-S/Television%20%20Adolescentes%20diversidad%20sexual%20y%20T.V.pdf> [consultat el 20/5/18]

Silió, E. (17 de setembre de 2004). Gómez Pereira aborda en “Reinas” las bodas de homosexuales. *El País*. Recuperat de https://elpais.com/diario/2004/09/17/cine/1095372006_850215.html [consultat el 1/5/18]

Solà, P. (2015). Cómo Oliver se cargó la heteronormatividad del instituto de “Merlí”. *La Vanguardia*. Recuperat de: <http://www.lavanguardia.com/series/20151203/30574055148/merli-tv3-heteronormatividad-oliver-bruno.html> [consultat el 20/5/18]

Sust, T. (30 d'octubre de 2014). Catalunya se dota de una pionera ley integral contra la homofobia. *El periódico*. Recuperat de <https://www.elperiodico.com/es/sociedad/20141002/catalunya-se-dota-de-una-pionera-ley-integral-contra-la-homofobia-3569872> [consultat el 1/5/18]

Torreiro, C. (29 de maig de 2000). “Krapack”, una comedia de adolescenets de Cesc Gay, mantiene alto el nivel del certamen Un díptico sobre Andalucía, primera propuesta interesante de la sección de documentales. *El País*. Recuperat de https://elpais.com/diario/2000/05/29/cultura/959551208_850215.html [consultat el 1/5/18]

Williams, L. (2013). *Sor Juana Inés de la Cruz: Una monja que amó a una Condesa en la Ciudad de México en el siglo 17*. Recuperat de <http://santosqueer.blogspot.com.es/2013/05/sor-juana-de-la-cruz-la-monja-le.html> [consultat el 1/5/18]

9. ANNEXOS

9.1. ANNEX I: MOSTRA D'ESCENES

9.1.1. PRIMERA TEMPORADA

Capítol 1 (Els peripatètics) 14:39 – 14:43
Capítol 1 (Els peripatètics) 28:56 – 21:13
Capítol 1 (Els peripatètics) 45:45 – 46:10
Capítol 2 (Plató) 09:38 – 11:27
Capítol 2 (Plató) 26:44 – 27:10
Capítol 2 (Plató) 31:51 – 33:29
Capítol 6 (Schopenhauer) 18:07 – 18:50
Capítol 6 (Schopenhauer) 33:48 – 34:52
Capítol 7 (Foucault) 34:45 – 35:40
Capítol 9 (Epicur) 35:48 – 37:26
Capítol 9 (Epicur) 38:50 – 40:19
Capítol 11 (Els sofistes) 17:03 – 18:28
Capítol 11 (Els sofistes) 44:39 – 46:04
Capítol 12 (Hume) 09:29 – 10:04
Capítol 12 (Hume) 16:23 – 18:40
Capítol 12 (Hume) 25:14 – 25:58
Capítol 13 (Nietzsche) 14:40 – 17:20
Capítol 13 (Nietzsche) 34:48 – 36:40
Capítol 13 (Nietzsche) 44:56 – 46:47
Capítol 13 (Nietzsche) 46:47 – 47:53

9.1.2. SEGONA TEMPORADA

Capítol 14 (Els presocràtics) 16:10 – 16:42
Capítol 14 (Els presocràtics) 17:34 – 18:25
Capítol 14 (Els presocràtics) 29:11 – 20:01
Capítol 14 (Els presocràtics) 40:09 – 41:45
Capítol 15 (Thomas Hobbes) 13:10 – 14:00
Capítol 16 (Els Estoics) 36:39 – 37:24
Capítol 17 (Kant) 21:35 – 22:35
Capítol 17 (Kant) 47:00 – 48:02
Capítol 18 (Hipàrcia) 25:55 – 26:30
Capítol 18 (Hipàrcia) 40:20 – 41:33
Capítol 20 (Judith Butler) 01:00 – 01:42
Capítol 20 (Judith Butler) 02:13 – 02:58

Capítol 20 (Judith Butler) 03:50 – 05:22
Capítol 20 (Judith Butler) 05:57 – 06:19
Capítol 20 (Judith Butler) 06:19 – 07:50
Capítol 20 (Judith Butler) 07:50 – 10:50
Capítol 20 (Judith Butler) 10:50 – 12:55
Capítol 20 (Judith Butler) 12:55 – 14:57
Capítol 20 (Judith Butler) 28:26 – 30:29
Capítol 20 (Judith Butler) 30:34 – 33:08
Capítol 20 (Judith Butler) 32:21 – 33:45
Capítol 20 (Judith Butler) 37:21 – 38:35
Capítol 20 (Judith Butler) 38:35 – 39:38
Capítol 20 (Judith Butler) 39:38 – 40:04
Capítol 20 (Judith Butler) 40:04 – 41:30
Capítol 20 (Judith Butler) 41:30 – 42:20
Capítol 20 (Judith Butler) 43:37 – 44:32
Capítol 20 (Judith Butler) 45:38 – 51:19
Capítol 22 (Descartes) 28:55 – 30:53
Capítol 23 (Engels) 35:46 – 37:05
Capítol 23 (Engels) 37:25 – 38:59
Capítol 23 (Engels) 37:25 – 38:59
Capítol 25 (El taoisme) 53:31 – 53:13

9.1.3. TERCERA TEMPORADA

Capítol 34 (Plotí) 44:44 – 45:16
Capítol 35 (Zygmunt Bauman) 43:23 – 46:46
Capítol 37 (Hegel) 42:48 – 45:29
Capítol 37 (Hegel) 43:15 – 45:28
Capítol 37 (Hegel) 45:28 – 45:52
Capítol 38 (Sant Agustí) 24:10 – 35:06
Capítol 38 (Sant Agustí) 42:43- 44:26
Capítol 39 (Els Peripatètics del Segle XXI) 28:20 – 29:30
Capítol 39 (Els Peripatètics del Segle XXI) 35:42 – 38:25
Capítol 39 (Els Peripatètics del Segle XXI) 41:01 – 50:18
Capítol 40 (Merlí Bergeron) 36:18 – 36:36

9.2. ANNEX II: STORYBOARD DE LES ESCENES

Capítol 1 (Els peripatètics) – 14:39 – 14:43

Pla mig conjunt

Capítol 2 (Platò) – 09:38 – 11:27

Pla mig conjunt

Pla mig conjunt

Pla mig curt conjunt

Pla mig curt conjunt

Capítol 2 (Plató) 31:51 – 33:29

Pla mig conjunt

Pla mig curt

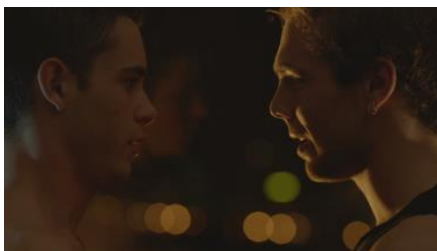

Pla mig conjunt

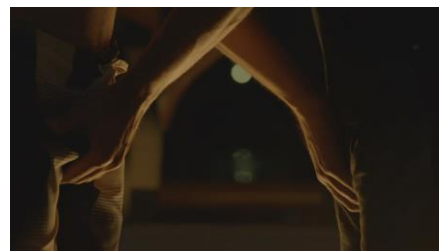

Pla mig conjunt

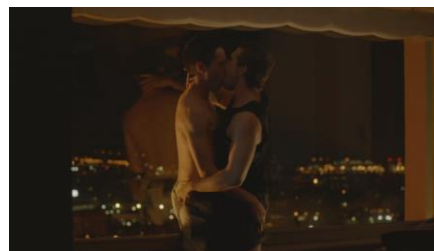
Capítol 9 (Epicur) 38:50 – 40:19

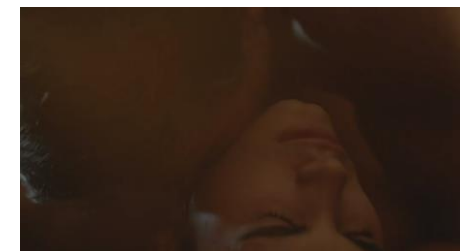
Primer pla conjunt

Pla detall

Pla americà conjunt

Primer pla

Capítol 11 (Els sofistes) – 17:03 – 18:28

Pla detall

Pla mig curt conjunt

Pla mig conjunt

Pla mig conjunt

Capítol 11 (Els sofistes) – 44:39 - 46:04

Pla americà conjunt

Pla mig curt

Pla mig conjunt

Pla americà conjunt

Capítol 13 (Nietzsche) 14:40 – 17:20

Pla general

Pla detall

Primer pla conjunt

Pla general

Capítol 13 (Nietzsche) 46:47 – 47:53

Pla mig conjunt

Pla americà conjunt

Pla sencer conjunt

Pla sencer conjunt

Capítol 14 (Els Presocràtics) 29:11 – 30:01

Pla americà

Pla mig curt conjunt

Pla detall

Pla mig llarg conjunt

Capítol 15 (Thomas Hobbes) 13:10 – 14:00

Pla detall

Primer pla conjunt

Pla detall

Pla general

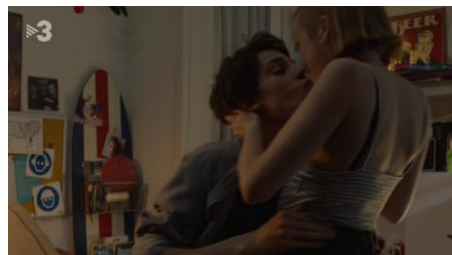
Capítol 17 (Kant) 21:35 – 22:35

Pla general

Pla mig curt conjunt

Pla mig llarg conjunt

Pla general

Capítol 17 (Kant) 47:00 – 48:02

Pla detall

Pla mig conjunt

Pla mig conjunt

Primer pla conjunt

Capítol 20 (Judith Butler) 01:10 – 01:42

Pla detall

Pla americà conjunt

Pla mig curt

Pla mig conjunt

Capítol 18 (Hipàrquia) 25:55- 26:30

Pla mig curt

Primer pla

Pla mig curt conjunt

Pla americà conjunt

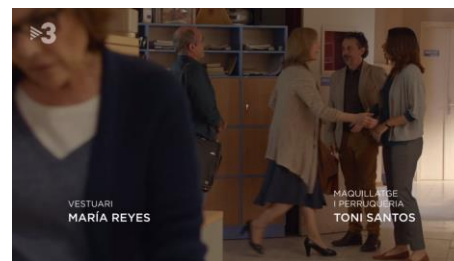
Capítol 20 (Judith Butler) 02:13 – 02:58

**Pla mig curt i pla americà
conjunt**

Pla mig conjunt

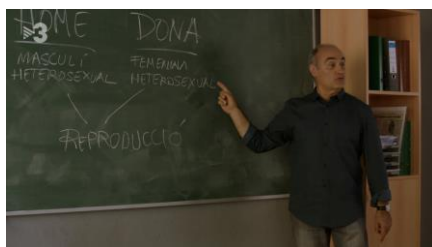

Pla sencer conjunt

Pla sencer conjunt

Capítol 20 (Judith Butler) 07:58 – 10:50

Pla americà

Pla americà conjunt

Pla mig llarg conjunt

Pla mig conjunt

Capítol 20 (Judith Butler) 37:21 – 38:35

Pla americà conjunt

Pla mig conjunt

Pla mig curt conjunt

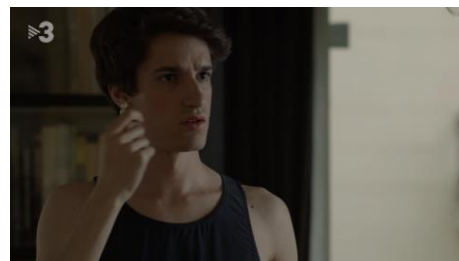

Pla mig curt conjunt

Capítol 20 (Judith Butler) 38:35- 39:38

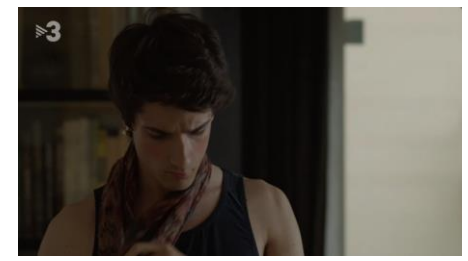
Pla mig

Pla mig

Pla mig llarg

Pla mig

Capítol 20 (Judith Butler) 39:38 – 40:04

Primer pla conjunt

Pla mig curt conjunt

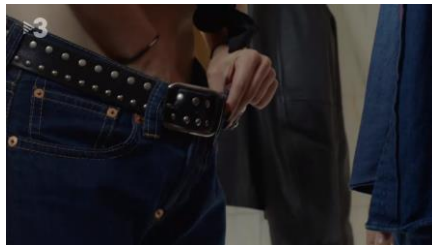

Pla detall

Pla mig curt conjunt

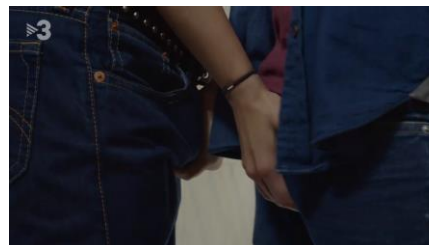
Capítol 20 (Judith Butler) 40:04- 41:30

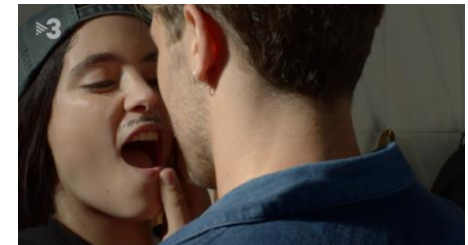
Pla detall

Primer pla conjunt

Pla detall

Primer pla conjunt

Capítol 20 (Judith Butler) 41:30 – 42:20

Pla mig llarg conjunt

Pla detall

Pla mig conjunt

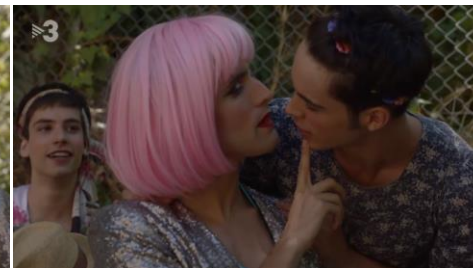

Pla mig curt i primer pla

Capítol 20 (Judith Butler) 43:37 – 44:32

Primer pla curt

Primer pla curt conjunt

Pla mig llarg conjunt

Pla sencer conjunt

Capítol 20 (Judith Butler) 45:38 – 51:19

Pla mig conjunt

Pla general conjunt

Pla general conjunt

Pla detall

Capítol 23 (Engels) 37:25 - 38:59

Pla mig llarg conjunt

Pla mig curt conjunt

Pla mig conjunt

Pla mig conjunt

Capítol 25 (El taoisme) 53:31 – 53:13

Primer pla conjunt

Primer pla conjunt

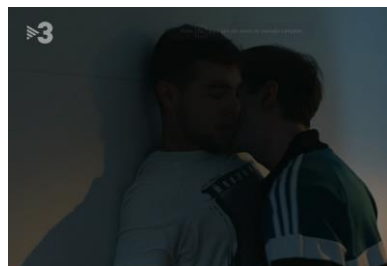

Pla mig curt conjunt

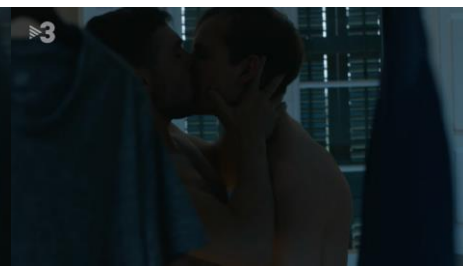

Pla mig curt conjunt

Capítol 34 (Plotí) 44:44 – 45:16

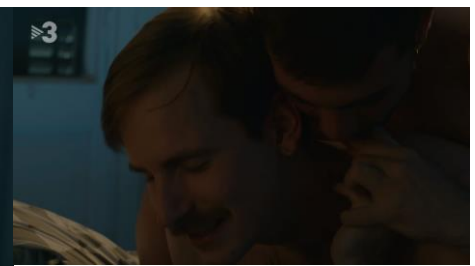
Pla mig conjunt

Pla mig conjunt

Pla americà conjunt

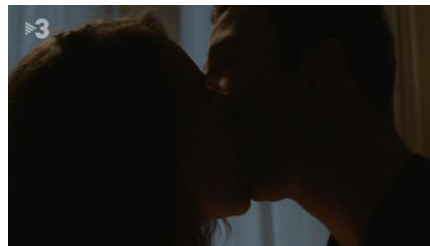

Primer pla conjunt

Capítol 35 (Zygmunt Bauman) 43:23 – 46:46

Pla mig llarg conjunt

Primer pla conjunt

Pla americà conjunt

Pla mig llarg conjunt

Capítol 37 (Hegel) 43:15 – 45:28

Pla mig llarg conjunt

Primer pla conjunt

Primer pla conjunt

Pla mig llarg conjunt

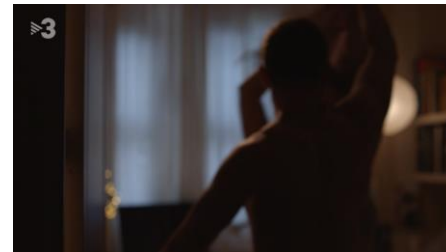
Capítol 37 (Hegel) 45:28 – 45:52

Pla mig conjunt

Pla mig curt conjunt

Pla mig conjunt

Pla mig conjunt

Capítol 38 (Sant Agustí) 42:43 – 44:26

Pla mig conjunt

Pla detall

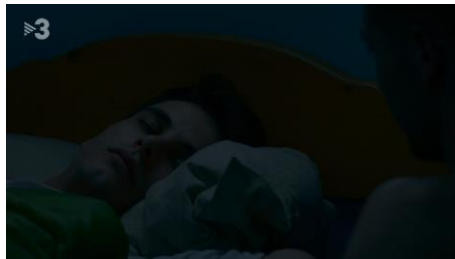

Pla detall

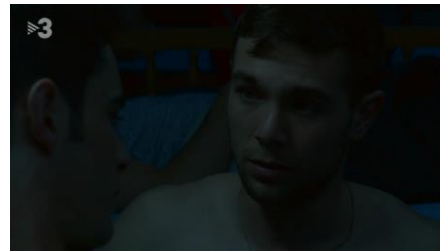

Pla detall

Capítol 39 (Els peripatètics del segle XXI) 28:20 – 29:30

Primer pla

Pla mig curt conjunt

Pla detall

Pla mig curt conjunt

Capítol 39 (Els peripatètics del segle XXI) 35:42 – 38:25

Pla mig conjunt

Pla mig conjunt

Pla general conjunt

Pla mig conjunt

Capítol 39 (Els peripatètics del segle XXI) 47:01 – 50:10

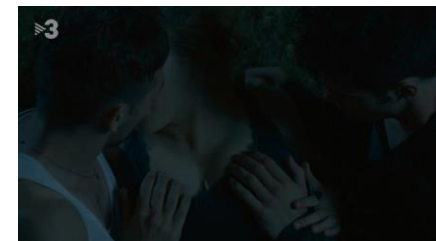
Pla americà conjunt

Primer pla conjunt

Pla mig curt conjunt

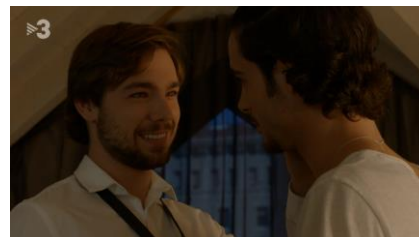

Pla mig curt conjunt

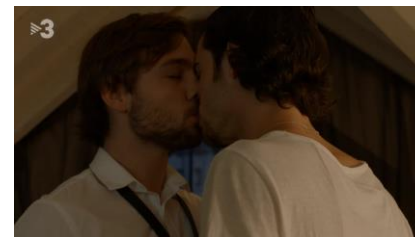
Capítol 40 (Merlí Bergerón) 36:18 – 36:36

Pla americà conjunt

Pla mig curt conjunt

Pla mig curt conjunt

Pla mig curt conjunt

9.3. ANNEX III: MUSICA I SO

9.3.1. ESCENES ROMÀNTIQUES

Declaració d'amor Joan a la Mònica, capítol 7 al minut 34:45 → “La revolución sexual” de *La Casa Azul*.

Pol i Berta tallen, capítol 2 al minut 9:38 → so ambient

Primer petó Joan i Mònica escombrant, capítol 13 al minut 14:10 → “Deux Arabesques” del pianista *Debussy*.

Oksana tira els trastos al Gerard, capítol 14 al minut 16:10 → música percussió de passió.

Joan li regala un anell a la Mònica, capítol 15 al minut 13:10 → So ambient

Acomiadament del Bruno i el Pol, capítol 25 al minut 53:31 → So ambient

Declaració d'amor del Pol a la Tania, capítol 37 minut 42:48 → instrumental de violins.

Sopar Tania, Pol i Bruno, capítol 38 al minut 42 → So ambient + música intriga

9.3.2. ESCENES DE RELACIONS SEXUALS

Relació sexual Bruno i Pol, capítol 9 al minut 38:50 → So ambient

Relació sexual Pol i Berta, capítol 11 al minut 17:03 → So ambient + música intriga i sensual

Relació sexual Oksana i Marc, capítol 14 al minut 29:11 → música instrumental sensual d'una trompeta.

Relació sexual Oksana i Gerard, capítol 17 al minut 21:35 → So ambient

Relació sexual Bruno i Pol, capítol 17 al minut 47:45 → “Nocturne” de Chopin

Relació sexual Pol i Berta, capítol 20 al minut 41:10 → So ambient + música intriga i sensual

Relació sexual Pol i Efran (company de feina), capítol 34 al minut 44:44 → música piano relaxant

Relació sexual Tania i Marc, capítol 35 al minut 43:23 → “La mañana” de Peer Gynt

Relació sexual Tania i Pol, capítol 37 al minut 45:31 → so ambient + instrumental de violins

Relació sexual Quima i professor literatura castellana, capítol 39 al minut 37 → So ambient

Relació sexual Bruno, Pol i Tania, capítol 39 al minut 47:01 → musica instrumental lenta i sensual + so ambient

9.3.3. ESCENES DE REIVNDICACIÓ

Bruno surt de l’armari, capítol 13 al minut 46:57 → “Los chicos saltaran a la pista” de *La Casa Azul*.

Merlí explica als alumnes la transsexualitat, capítol 20 al minut 7:58 → So ambient

Discursos de la Quima conta la transfobia, capítol 20 al minut 10:50 i al minut 28:26 → música trista i lenta de piano.

Partit de futbol en què tothom dona suport a la professora transsexual, capítol 20 al minut 43:37 → “Amazing Grace” de *Celine Dion*.

9.4. ANNEX IV: TRANSCRIPCIÓ DELS DIÀLEGS

Capítol 1 (Els Peripatètics) 28:56 – 21:13

Bruno: Si vols pots explicar que ets el meu pare, però no diguis que faig dansa.

Merlí: Cony, doncs que es fotin si no els hi agrada.

Bruno: Papa...

Merlí: Està bé, està bé, no diré res.

Capítol 1 (Els peripatètics) 45:45-46:10

Tania: M'estàs amagant alguna cosa.

Bruno: Em sembla... que m'agrada algú.

Tania: Bruno no m'ho havies dit fins ara! No se suposa que som tant amics i sempre ens ho expliquem tot? Qui és?

Bruno: No t'ho diré.

Capítol 2 (Plató) 09:38 – 11:27

Berta: T'estimo

Pol: Gràcies

Berta: Ens veurem avui, no?

Pol: He d'anar a buscar a la meva àvia al centre de dia. El meu germà treballa i em toca "pringar".

Berta: Que hi vagi el teu pare.

Pol: Segur.. hi he d'anar jo

Berta: No m'ho havies dit.

Pol: T'ho dic ara. A més vull portar la moto al taller.

Berta: Si portes la moto al taller ens podem veure avui la "pelu" de la meva mare està tancada si vols hi anem

Pol: Berta ja estem bé així, no? Ens veiem per allí

Berta: Estàs tallant?

Pol: Va no t'enfadis, som col·legues, no? Hostia... ara ploraràs?

Berta: No és això deixa'm.

Pol: Que et passa? Ei... t'has discutit amb la teva mare un altre cop?

Berta: Vull estar amb tu perquè estic molt espantada i vull companyia, no em ve la regla.

Pol: Què? Què collons vol dir que no et ve la regla?

Berta: Jo que sé! Pot ser se'ns va trencar el condó, jo què sé!

Pol: Em cago en la puta!

Capítol 2 (Plató) 26:44- 27:10

Tania: Per què no em vols dir de qui estàs enamorat? El Pol, oi?

Bruno: Sí.

Tania: El teu pare tampoc sap que ets gai?

Bruno: Què ha de saber aquest? Faig pena, no?

Tania: No, no fas pena.

Capítol 2 (Plató) 31:51 – 33:29

Pol: Què callat t'ho tenies!

Bruno: T'ho ha dit el meu pare que estava aquí?

Pol: Se li ha escapat.

Bruno: Què vols Pol?

Pol: Et fa mal? Estic molt nerviós. Ja saps per què. Si la Berta estigués embarassada, em moro.

Bruno: Ja no t'agrada la Berta?

Pol: Jo no m'enamoro. Sóc així. Quin dia de merda. Ens veiem a l'insti, vale?

Bruno: Pol, espera. La Berta no està embarassada. S'ha inventat això de la regla perquè la volies deixar.

Pol: En serio? Que fort. Què filla de puta! En veiem a classe. Bruno, balles de puta mare.

Capítol 6 (Schopenhauer) 18:07 – 18:50

Ivan: Ha vingut una tia nova oi a classe?

Bruno: Sí, sí, la Mònica. El Gerard està pilladíssim. Si la veiessis... és un "pibon".

Ivan: T'agrada a tu?

Bruno: Sí... per què et quedes tan parat?

Ivan: No m'he quedat tan parat.

Bruno: Es que m'ho has preguntat... t'agrada? A tu? Què passa que no em pot molar la Mònica?

Ivan: Jo què sé tio.

Bruno: Ivan. t'ho estic preguntant.

Ivan: Pensava que erets "marica".

Bruno: Estic flipant....

Ivan: Si no ho ets, no ho ets i ja està.

Bruno: Clar que no ho sóc.

Ivan: Doncs ja està, cap problema. T'agraden les noies.

Bruno: Sí.

Ivan: que tampoc t'ho deia per riure'm-en, eh.

Capítol 6 (Schopenhauer) 33:48 – 34:52

Bruno: He anat a casa l'Ivan. Tu li has dit que faig dansa?

Merlí: No li he dit que fas dansa, ja comences a cansar-me amb aquest tema. Tampoc passaria res si ho sabés.

Bruno: No, no, quan acabi l'institut ja veurem. Però ara no.

Merlí: Com si fos això el que et fes poc... Bruno t'has de treure la màscara d'una vegada. A tu o et fa por que sàpiguen que fas dansa, si no, ja saps...

Bruno: No... és cosa meva, això de la dansa.

Merlí: Tornes a insistir amb la dansa. Tan difícil t'ho poso? Què collons importa el que digui la gent? Has de pensar que no ets l'únic, que no passa res, Bruno, el món està ple de mariques.

Bruno: Ves-te'n d'aquí.

Merlí: Papa, negaràs l'evidència?

Bruno: Estàs com una cabra!

Merlí: T'ha d'importar una merda el que pensin de tu! Si t'agraden els tios...

Bruno: T'he prohibit parlar d'aquest tema amb qualsevol d'aquesta ciutat!

Merlí: Fes-me cas, collons, tindries....

Bruno: Calla, calla, calla, calla, no, no!

Merlí: Déu meu...

Capítol 7 (Foucault) 34:45 – 35:40

Merlí: Estàs enamorat. No cal que em diguis de qui però estàs enamorat.

Bruno: Em vas dir, potser t'enamoraràs d'algú i no seràs correspost.

Merlí: Sí, l'amor no correspost és una putada, sí.

Bruno: Per què em passa a mi?

Merlí: Per què et passa a tu? Ara t'està passant a tu, però això no vol dir que en un futur no hi hagi algú que s'enamori de tu amb la mateixa intensitat. Ja sé que és molt fàcil demanar-te que oblidis d'aquesta persona, però si no et fa cas, és el millor que pots fer. Quan hagi passat el temps, miraràs enrere i tot això no tindrà cap importància. Perquè potser hi haurà algú al teu costat que et voldrà tant com tu el voldràs a ell o a ella.

Bruno: A ell.

Capítol 9 (Epicur) 35:48 – 37:26

Joan: Te'n recordes quan el Merlí ens va dir que escrivíssim que era la felicitat per nosaltres?

Monica: Sí

Joan: Algú va escriure: "Jo seria més feliç amb la Mònica de Villamore".

Monica: El Gerard.

Joan: Una merda el Gerard. M'agrades molt. Vaig intentar dir-t'ho a la biblioteca però no em vaig atrevir. No et demano que em diguis que tu sents el mateix no et vull molestar, només vull que sàpigues que aquest és el millor curs de la meua vida perquè cada dia sé que quan arribi a classe tu hi seràs.

Capítol 9 (Epicur) 38:50 – 40:10

Pol: Per començar, segur que vius amb una tia que està "buenorra". Estàs aquí i ve la tia, se t'acosta, t'abraça, et clava les tetes, tu li agafes el cul amb les dues mans i la comences a morrejar a saco molta estona. Aleshores la tia te l'agafa i te la menja. Què? No em diguis que no t'agradaria Bruno.

Bruno: Pol ja saps que no. A mi no em molen les ties.

Pol: A no?

Bruno: No.

Pol: Aleshores perquè t'has posat palote?

Bruno: I tu?

Pol: El Marc té raó, s'ha de provar de tot.

Capítol 11 (Els sofistes) 44:39 – 46:04

Toni: Merlí, us presento l'Oliver que s'incorpora avui. Oliver Grau. Benvingut.

Merlí: Gràcies Oliver, pots seure allà mateix.

Oliver: Hola!

Merlí: Oliver, he demanat als teus companys que es venguin davant dels altres. Quines qualitats teniu, en què sou bons, què sabeu fer, vols començar tu mateix així et coneixem una mica?

Oliver: Vale! Doncs, hola a tots em dic Oliver, tinc 18 anys i estic repetint 1r de batxillerat. I també vaig repetir 1r d'ESO. Sóc bon tío, sóc sensible, tot i que tinc mala llet quan cal cosa que no crec que sigui un defecte, ballo claqué perquè de petit em flipaven les pelis de Gene Kelly i jo li vaig dir "papa, jo vull fer això" i m'ajuda a evadir-me dels meus problemes. I sóc gai. Ho dic bàsicament per evitar comentaris tipus "quanta ploma, sembla que li molen els tíos". Doncs sí, tinc ploma i m'és igual. Sóc gai i mai me n'he amagat així que a qui no li agradi que el donin pel cul. Ja està. A qui li toca ara?

Capítol 12 (Hume) 09:29– 10:04

Oliver: Bruno! Una pregunta tu dines aquí?

Bruno: Depèn del dia.

Oliver: I la cantina és escales amunt o avall?

Bruno: Avall.

Oliver: Quin merder, tío. Acabo d'arribar i vaig súper perdut. M'expliques algo de l'insti o què? Hi ha bon ambient? Què tal és la gent?

Bruno: Jo què sé.

Oliver: Hi ha molts gais o només som tu i jo?

Bruno: Tu ets imbècil o què? Que jo no sóc com tu. I no vagis dient això perquè no és veritat.

Oliver: No t'ho prenguis així, perla.

Bruno: Però no em diguis perla, marica!

Capítol 12 (Hume) 16: 23– 18.40

Oliver: Al final el tema del boicot com ha quedat?

Gerard i Marc se'n riuen

Oliver: Si hi ha algun càstig crec que passo. Vull dir, acabo d'arribar a l'insti i no... et passa algo a tu (A Gerard)?

Merlí: Gerard, Marc, què en penseu del boicot?

Marc: Que està bé.

Merlí: Molt bona reflexió. I tu Gerard?

Gerard: Jo no serè hipòcrita i faré el boicot.

Merlí: Ah, no seràs hipòcrita... i així per què ets tant hipòcrita amb l'Oliver? I tu Marc per què te'n rius d'ell? Que és massa femení potser? Us considereu més mascles que no pas un gai? Aixequen-vos. Aixequen-vos collons. Ara demostreu-nos a tots que sou més homes que l'Oliver. Va. Així n'aprendrem més tots de vosaltres. Va feu gestos masculins. Va. Què? No en sabeu?

Marc: Val, val, d'acord. Ja ho he pillat. No m'hauria d'haver rigut d'ell.

Gerard: No. Jo tampoc. Però tampoc hi ha per tant, no?

Merlí: Sí, sí que n'hi ha per tant. Si el sistema educatiu fomentés el respecte a la diversitat sexual des de petits, tot això no passaria. El problema, com sempre, és l'homofòbia dels adults. Que se'n vagin a la merda. Seieu. Que us quedi clara una cosa a tota la classe: no penso tolerar cap discriminació als companys per cap raó, ni per ser gais, no per ser gordos, ni per ser frikis, s'entén? Si detecto qualsevol conflicte en

aquest sentit serè impecable, em convertiré en el vostre malson, seré un autèntic fill de puta.

Capítol 12 (Hume) 25:14- 25:58

Oliver: Merlí, gràcies per ahir. Mai cap professor m'havia defensat així.

Merlí: El Gerard i el Marc són bona gent.

Oliver: Ja, ja ho sé. Si de fet aquí l'únic que m'ha dit "marica" és el teu fill.

Merlí: No fotis. Collons.

Oliver: Però tranquil que ja sé què li passa.

Merlí: Doncs amb tu passaria més bé.

Oliver: Què vols dir?

Merlí: Saps aquells pares que busquen la millor parella pel seu fill? Doncs jo faig el mateix. Però tranquil, no et preocupis, només et vull demanar que facis costat al Bruno. Que l'ajudis. Tant de bo li encomanis la teva alegria.

Oliver: I si no sóc tan feliç com et penses?

Merlí: Tens raó. No et conec prou bé. Però crec que tu pots ajudar al Bruno. Ho passa malament. Ja saps el que costa sortir de l'armari.

Oliver: Què he de saber jo si mai he estat dins l'armari? Merlí que jo sóc un "pura sangre".

Capítol 13 (Nietzsche) 34:48 – 36:40

Ivan: T'ha fet venir el Merlí?

Bruno: El meu pare no sap que sóc aquí. On és ta mare?

Ivan: Dorm. Ahir va arribar tard. Per què has vingut?

Bruno: Per esmorzar junts.

Ivan: Per què has vingut?

Bruno: Te'n recordes del que em vas dir aquell dia que et pensaves que era..

Ivan: que et molaven els tíos.

Bruno: Doncs és veritat.

Ivan: No deus estar enamorat de mi, no?

Bruno: No.

Ivan: Què passa per què rius? Seria mol raro que algú s'enamorés de mi?

Bruno: No clar, que no. No m'agrada, no vol dir que siguis lleig.

Ivan: Ja ho he entès. I que han dit els de la classe?

Bruno: Encara no ho sap ningú. Bé, la Tania i tu. Estic fart de no poder expressar-me com sóc. Per un cop he de fer cas al meu pare. No vull fingir més. Tinc ganes de sentir-me lliure. No saps el que és viure amagat.

Capítol 13 (Nietzsche)– 44:56 – 46:45

Bruno: Em vaig passar amb tu.

Oliver: Home, em vas dir "marica" i la veritat és que no sé d'on ho treus.

Bruno: Jo també...

Oliver: Ja ho sé.

Bruno: Com ho vas fer per sortir de l'armari?

Oliver: No cal que facis res, Bruno. Sigues espontani. Si veus un tíó que està molt bo i té bon cul, ho dius i la gent ho entendreà de seguida. No cal que anunciïs amb un megàfon que ets gai, només faltaria.

Bruno: Tu que vas fer el primer dia, perla?

Oliver: És que no has de fer res, t'has de sentir lliure, has de dir el que et doni la gana i no has de pensar en els altres, has de pensar només en tu. Saps què passa? En el fons tots som lo mateix encara que no siguem iguals, o no? Mira, acceptar que un és gai... és com aquells dies de primavera, saps? Que tens com una sensació, que notes com un escalfor, saps? I et vénen ganes de respirar aire pur, de trucar als teus amics, d'enamorar-te, de tenir una aventura intensa i de follar molt, això és important. I per tu, avui, comença la primavera. Això és de puta mare.

Capítol 14 (Els Presocràtics) 16:10 – 16:42

Oksana: Perds el cul per la Mònica, oi?

Gerard: Tu no saps res sobre mi, vale?

Oksana: Tu t'enamores de seguida de les ties però no has tingut gaire sort.

Gerard: Escolta nena, tu no em coneixes de res. Jo he estat amb bastantes ties.

Oksana: Em sap greu que estiguis penjat d'una tia que ja te novio.

Gerard: No pares de cagar-la. La Mònica no té novio.

Oksana: Ah no? Perdona, em pensava que estava amb el Joan.

Capítol 14 (Els Presocràtics) 16:42 – 17:09

Mònica: Ara ja ho saben totes... segur que ho escampen. Però millor que el Gerard ho sàpiga per elles, no?

Joan: Però pateixes per ell, o què? Sembla que encara t'agradi.

Mònica: Ai Joan, sempre em dius el mateix. Ja saps que no.

Joan: Però t'agradava.

Mònica: I què?

Joan: Doncs que si ja no t'agrada, no cal pensar tant en ell, joder.

Mònica: Joan, frena.

Capítol 14 (Els Presocràtics) 17:34 – 18:25

Mònica: Gerard! Si us plau!

Gerard: Què?

Mònica: Ho sento, no t'he dit res.

Gerard: M'has fet quedar com un gilipolles, ho saps, no?

Mònica: Ho sé i és culpa meva. No volia fer-te mal però veig que ha sigut pitjor.

Gerard: Mònica, tu em vas dir que t'agradava. Això vol dir que no t'agrado? Digues Gerard no m'agrades.

Mònica: Estic enamorada del Joan. Però tu i jo hem de poder ser només amics.

Gerard: Doncs a un amic no se li fa això.

Mònica: Tens raó. Ho sento.

Gerard: Mònica, tu sempre m'agradaràs. Sempre. Passi el què passi. Jo t'he dit el que penso. Tu encara no m'has dit que no t'agrado.

Capítol 14 (Els Presocràtics) 40:09 – 41:45

Merlí: Saps que vaig parlar amb ella abans que arribessis a Roma? Sí, la vaig trucar, perquè conec el seu puntet conservador. Ella ja s'esperava que fossis gai, però li vaig confirmar jo i li vaig demanar que ho acceptes del tot i que es deixés de merdes.

Bruno: No ha tingut cap problema en aquest aspecte.

Merlí: Em treus els mèrits? Mira, Bruno, quan tu tenies 7 anys, em vas demanar jugar a nines. Te'n recordes? La teva mare no volia comprar-te'n. Que vaig fer jo? Doncs comprar-te la nina passant de la teva mare. Venies a casa i et passaves hores vestint-la i banyant-la. T'ho passaves de puta mare, fins que et vas cansar. La majoria de pares no t'haurien comprat una nina, és aquella por de "ai, que el nen sortirà *maricon*". No, Bruno, mai podràs retreure que no et vaig entendre. I saps per què ho vaig fer? Perquè per mi ets la persona més important en aquest món. Et vaig donar el que necessitaves.

Capítol 16 (Els Estoics) 36:39 – 37:24

Mònica: Què et passa?

Joan: Res

Mònica: Et conec una mica. És per allò de casa teva?

Joan: És per tot. No m'agraden les mirades del Gerard a mitja classe. A veure si accepta que estàs amb mi d'una puta vegada.

Mònica: Eh, frena. Que el Gerard em miri a classe no vol dir que jo estigui pendent d'ell.

Joan: Vale, però també fas el treball de recerca amb la Berta..

Mònica: I t'has enfadat.

Joan: Quina nota trauràs amb ella?

Mònica: És cosa meva.

Joan: Vale, si vols, pots fer-lo amb ella.

Mònica: M'estàs donant permís?

Joan: No. I que et vulgui presentar els meus pares no vol dir que vinguis a dinar cada diumenge. Em fa molta il·lusió que els coneguis. Ets el més important per mi ara mateix. Més que els estudis.

Mònica: Entenc el que vols dir però no insisteixis. No em convenceràs.

Capítol 18 (Hipàrquia) 40:20- 41:33

Joan: Oksana no em va molar el que em vas dir ahir com si estigués agobiant a la Mònica.

Oksana: No em mola que intentis pegar al Geri.

Joan: No li vaig pegar, va ser un *pique* i prou.

Oksana: Mira jo estic amb el Geri i tu amb la Mònica perquè no anem al nostre rollo i ja està?

Joan: Per mi perfecte però opinis el que no saps.

Oksana: Mira, ja venen.

Gerard: Què passa?

Joan: Que la teva novia es fica on no la demanen.

Mònica: Joan, si us plau.

Gerard: Crec que el teu novio té problemes mentals seriosos.

Joan: Tu ets *gilipolles*.

Oksana: Geri, marxem.

Mònica: Es pot saber què fas Joan?

Gerard: Ens critiquen. Ahir em va fotre un moc aquesta tia. Arriba aquí nova i ja fot el que li dóna la gana. A ella què li importa? Ells no entenen la nostra relació.

Mònica: Tu t'estàs emparanoiant.

Joan: Estic fart de les mirades que us feu tu i el Gerard.

Mònica: Però quines mirades, Joan?

Joan: Què et penses que no ho noto? Cada cop que parla li somrius.

Mònica: Mira Joan no vagis per aquest camí, no m'agrada gens quan et poses així. Jo miro al Gerard com miro a qualsevol altre i punt.

Joan: Em fa ràbia que parlin de nosaltres. Ells no saben com ens estimem.

Capítol 20 (Judith Butler) 01:10 – 01:42

Coralina: Estic esperant que arribi el substitut de l'Elisenda

Merlí: Avui ja ve? Carai que ràpid! Normalment triguen més dies a arribar els substituïts.

Coralina: Sí i el mínim que fots fer si fas una substitució és arribar a l'hora. No és gaire puntual aquest... a veure... un tal Joaquim.

Quima: Quima. Em dic Quima.

Capítol 20 (Judith Butler) 02:14 – 02:40

Santi (professor castellà): Benvinguda!

Quima: Gràcies.

Merlí: Sóc el Merlí, de filosofia.

Quima: Hola Merlí de filosofia. Jo sóc la Quima, d'angles.

Merlí: Jo sóc el professor polèmic. El *rarot*, diguem.

Quima: Doncs em sembla que a partir d'ara ho seré jo. Només cal veure la cara de la directora.

Merlí: Ah, no et preocupis, li deuen estranyar les sabates que és una mica coixeta.

Capítol 20 (Judith Butler) 03:50 – 05:22

Merlí: Apunteu el nom d'aquesta filòsofa contemporània "Judith Butler". Una de les grans teòriques feministes del moviment "Queer". Segons la seva teoria el nostre sexe, és a dir allò que suposadament ens defineix com a homes o dones, no és més que una construcció social. El fet de ser un home o una dona no ve determinat pel nostre naixement sinó que ens han ensenyat a ser així. Hem après a ser homes o dones en un context social i educatiu que té com a norma l'heterosexualitat. Tot allò que surti d'aquesta norma està exclòs.

Ivan: Però una cosa, ella defensa que s'exclouï el que no entra dins la norma?

Merlí: Al contrari, ella diu que no hem de percebre'ns ni com a homes ni com a dones. És a dir, de la mateixa manera que construïm el gènere també el podem desconstruir anant més enllà de les limitacions.

Berta: Però sincerament Merlí, jo he nascut dona i no em veig com a home. I l'Oliver, per molt gai que sigui no deixa de ser home, no?

Merlí: El que diu la Butler és que el gènere no és un fet natural i que no estem obligats a identificar-nos com a homes o dones. No val encaixar la nostra identitat en aquestes categories, com tampoc cal definir la nostra orientació sexual en funció del nostre esquema hetero-homo..

Capítol 20 (Judith Butler) 05:57 – 06:19

Merlí: Espera't aquí que ara et faig entrar.

Quima: De debò Merlí no necessito que m'aplanis el terreny.

Merlí: Els conec molt, Quima, tu deixa'm fer, ara t'avisó. Silenci. Seieu.

Marc: Però que no toca classe d'anglès, ara?

Merlí: Sí, però abans vull parlar amb vosaltres. Agafeu la llibreta i copieu això "Home"-
"Dona"

Capítol 20 (Judith Butler) 06:19 – 07:50

Mireia (professora): Que consti que jo sóc molt respectuosa amb les opcions de cadascú però aquest home o dona.... no sé, venir vestit així a mi em xoca. Però no tinc res en contra de la Quima.

Coral·lina (directora institut): Quima, Quima, Quima... no trobo cap Quima al document que m'ha arribat del departament. Ah, calla, que es diu Joaquim. Veig que Déu em dona una prova de fe ara que començo a ser directora.

Eugeni (professor): El Toni no hi hagués posat cap problema.

Coral·lina: El Toni és ahir. I a la Coral·lina no li agraden les sorpreses. La sorpresa d'avui és que hi ha un professor vestit de dona ensenyant els temps verbal en anglès i se suposa que també fa classe a l'ESO.

Mireia: Doncs aquí anava jo. A Batxillerat encara, els nanos són més grans i estan més preparats. Però l'ESO són més petits.

Eugeni: Ho superaran.. Té tot el dret a fer classe aquest home, ai, dona.

Coral·lina: Em sorprèn la teva reacció. T'has donat un cop al cap?

Mireia: Si a mi també m'estranya que precisament tu ho trobis tan normal.

Eugeni: I a mi tu, Mireia, d'on has tret aquest puntet tant conservador, tant ranci com de sa cristià?

Capítol 20 (Judith Butler) 07:50-10:50

Merlí: Aquest és el model que us han ensenyat des de petits. Un home és masculí, heterosexual i la dona és femenina i també heterosexual i el seu objectiu és reproduir-se en la monogàmia. Què us he ensenyat de la norma?

Ivan: A la merda la norma.

Merlí: Doncs molt bé, ja podeu estripar el que heu copiat. Estripeu la norma. Tot el que surt de la norma és incòmode per la societat. Si us he fet estripar la norma no és perquè això no existeixi, és perquè aquest model que suposadament hem de seguir no creiem que sigui l'únic. Hi ha dones masculines i homosexuals i un home es pot sentir homosexual o bisexual, etcètera. Ja n'hi ha prou d'empassar-nos aquests patrons antiquats. Si us plau, us presento la Quima, la substituta de l'Elisenda. Us deixo amb ella.

Quima: No sé què us ha explicat el Merlí però no calia. Em dic Quima i punt. La pega és que sempre he reivindicat el meu nom. i "*I'm fed up with this*", n'estic fins els... anava a dir ovaris però no és el cas.

Capítol 20 (Judith Butler) 10:50- 12:55

Quima: Volies parlar amb mi?

Coral·lina: Seu si us plau. Sincerament, la teva arribada a l'institut ha estat xocant.

Quima: Ah si? Deus parlar per tu.

Coral·lina: Home, hi ha un ambient als passadissos no es parla d'altre cosa.

Quima: Què en diuen, en parlen bé, suposo.

Coral·lina: Ja t'ho deus imaginar. Evidentment ets lliure d'anar vestit com vulguis.

Quima: Em dones permís, doncs.

Coral·lina: Només voldria demanar-te discreció.

Quima: Discreció és que em posi una caçadora i em deixi patilles?

Coral·lina: Sóc la directora d'aquest institut i no m'agraden els problemes. La meva feina és solucionar-los.

Quima: No em facis perdre el temps. No canviaré cap aspecte de la meua vida per tu.

Coral·lina: A veure si ens entenem. Hi ha una cosa clara, vas vestit de dona.

Quima: Sóc dona. Visc com una dona.

Coral·lina: Sí però es nota que no ho ets.

Quima: Porto estona fent el possible per no perdre els nervis durant aquesta conversa però no sé si podré aguantar gaire més. He arribat aquí amb els meus propis problemes, tots en tenim, no? Estic mirant de ser didàctica. Intento que em respectis. Et proposo una cosa: truca al Departament d'Ensenyament, et diran el que totes dues sabem, que tinc plaça de substituta a l'Àngel Guimerà i també et diran en altres paraules que si no t'agrada, et fots. Me'n vaig que no tinc ganes de veure la teua cara d'amargada.

Capítol 20 (Judith Butler) 12:57-14:57

Berta: Se li nota un ou que és un tio.

Mònica: No! Està molt bé.

Marc: Però la Quima és gai o hetero? És un tio que ara és tia i aleshores, li molen els tios o pot ser les ties?

Gerard: Igualment, vosaltres dos com a gais (Bruno i Oliver) segur que esteu en la vostra salsa.

Bruno: Què hi té a veure que jo sigui gai?

Oliver: Doncs clar que hi té a veure, Bruno. La Quima representa una llibertat sexual que tu també hauries de representar.

Bruno: Vale, clar, però a mi no em fotis dins el mateix sac, eh. Ser gai no és vestir-se de tia.

Oliver: I què? Hauries de lluitar pels drets del col·lectiu.

Bruno: Oi, lluitar, lluitar... mira, jo estic bé així, no em *taladris*.

Oliver: Bruno, trobo molt egoista que no facis res per lluitar pels teus drets!

Bruno: Ja els tinc els meus drets. Ens podem casar, adoptar fills....

Oliver: En molts països està penat en mort o presó ser com tu.

Bruno: És una puta merda.

Oliver: És una puta merda però no faig res ni per canviar les coses ni per ajudar a la gent que està dins l'armari.

Bruno: Jo no necessito mostrar-me tot el dia com a gai. Sóc gai, sí, però no necessito fer tot el que fa el col·lectiu. M'he de mostrar abans com a gai que com a noi o com a home? No sóc ciutadà, europeu, ballarí? No vull etiquetes.

Oliver: Mira això que dius està molt bé i és molt maco però tu quan tenies 12 anys t'hagués anat molt bé que vingués algun company homosexual a explicar-te que el que et passava a tu era normal.

Bruno: I no et dic que no, però no seré jo qui ho faci. Fes-ho tu que t'encanta moure't per tot arreu fent bandera de la teua homosexualitat. Però jo passo de l'exhibicionisme i de l'orgull gai.

Oliver: *Flipo*.

Bruno: El que dic és que a mi no em representa tota aquesta gent que el dia de l'orgull gai pugen a aquestes carrosses mig despullats, tots catxes, fent-se veure i movent el cul, però ja està.

Capítol 20 (Judith Butler) 28:26 – 30:29

Quima: Acabo de consultar les llistes i veig que no em toca fer cap guàrdia.

Coral·lina: Sí que et toca, el teu nom és a la llista.

Quima: T'equivoques, no hi és.

Coral·lina: Tens guàrdia d'11 a 12. Està ben clar.

Quima: Aquest no és el meu nom, per tant no faré la guàrdia.

Coral·lina: Perdona però jo he posat el nom que m'ha enviat el Departament. Al teu DNI hi posa Joaquim.

Quima: Ahir al vespre vaig entrar a la web de l'Institut i hi diu el mateix que a totes. Educació amb valors, respecte a la diferència, a la diversitat... és una web del Departament i com sembla que el Departament foment el respecte, jo no faré la guàrdia.

Coral·lina: Molt bé, doncs jo faré una trucada a inspecció.

Quima: Això si no la faig jo abans.

Eugeni: Crec que no costa res canviar el nom de la llista, Coral·lina.

Coral·lina: Jo només faig la meva feina i el nom que m'arriba és el que escric i no ens enganyem, un institut no és un lloc adequat perquè vingui vestit així.

Quima: Això no és un centre privat o concertat on el director tria els professors que contracta o els alumnes que hi estudien, és un centre laic i públic.

Eugeni: Un moment, per què no ens calmem?

Coral·lina: Això diga-li a ell.

Quima: Ella. Ella.

Coral·lina: Molt bé. Canviaré el nom si és el que vols. Tampoc serà per gaire temps. Demà torna l'Elisenda.

Quima: Suposo que tu penses que jo sóc un home usurpant l'espai d'una dona. Que et quedi clara una cosa: jo sóc una dona *trans* i una dona *trans* no és menys dona que tu.

Coral·lina: Pot ser no però jo sóc una dona autèntica.

Quima: Tu ets una dona autèntica... però jo sóc una senyora.

Capítol 20 (Judith Butler) 30:34- 33:08

Merlí: La Judith Butler es pregunta per què és tan perillós un vestit de dona o d'home? Per què això provoca agressivitat a algunes persones fins al punt de discriminar una transsexual?

Oliver: No volen acceptar la diferència.

Merlí: Molt bé, però la Butler es pregunta per què hem de fer aquest pas cap a la normalització. Ja n'hi ha prou de fer esforços d'acceptació.

Tania: Ei, o sigui, diu que no hem de respectar als altres?

Merlí: Ella defensa el respecte, però diu que no hem de normalitzar el fet que una persona que ha nascut home s'identifiqui o se senti com una dona. Categories com home, dona, gai, lesbiana o transsexual són etiquetes carregades de prejudicis que cal repensar de nou.

Oliver: Vale, Merlí, això està molt bé però a la Quima la miren malament i s'ha de lluitar pels seus drets.

Ivan: Jo he sentit a la Glòria al passadís i es veu que la Coral·lina s'ho ha fet venir bé per fer tornar abans l'Elisenda.

Merlí: Sí, és veritat.

Tania: Hem de fer alguna cosa per fotre aquesta tia.

Berta: Fem un grafiti "Coral·lina, no ens fots trempar".

Merlí: O millor encara, veniu els nois vestits de noia i les noies vestides de nois.

Ivan: Podríem fer un partit de futbol, així demostrarem que el món del futbol no és masclista ni homòfob...

Merlí: M'encanta, us espero a les 4 al patí.

Capítol 21 (Freud) 32:21- 33:45

Joan: Mònica, espera. Estic enfadat amb tu, eh.

Mònica: Què? Tu amb mi? Intentes pegar al Gerard i ets tu qui s'enfada.

Joan: Qui se'n va anar al cine amb el Gerard, ahir? Som tot ties, no vinguis, Joan... i una merda! Aclareix-te tu amb qui vols estar.

Mònica: Estàs obsessionat. Portes temps imaginant-te el que no és.

Joan: Imaginant-me el que no és... si ja he vist que no portes el meu anell.

Mònica: Tu no estàs bé, Joan.

Joan: És molt fàcil parlar clar. Vols estar amb mi o amb ell?

Mònica: Amb tu segur que no.

Joan: Mònica, espera. Jo t'estimo. Estic enamorat de tu. Només et demano que tu ho tinguis tant clar com jo. El que defineix una relació és la confiança.

Mònica: La confiança. I quina confiança em tens tu a mi? Que quan miro al Gerard ja t'estàs imaginant coses! Que ets un malalt, tio.

Joan: Vale, vale, vale, pot ser l'he cagat. Demà ho parlem en calma.

Mònica: No, Joan. No hi ha res a parlar. Que no ho entens? Es que m'he cansat. Que no vull estar amb tu.

Joan: M'estàs dient que no estàs enamorada de mi? O sigui, m'has enganyat. M'has fet creure que m'estimaves. En serio, és això el que està passant entre nosaltres dos? Perquè si és així em cago en tot, i sobretot amb el puto Gerard que sempre està entre nosaltres dos.

Mònica: Saps que, Joan? Quan et fots així de paranoic amb el Geri em vénen ganes de follar-me'l.

Capítol 22 (Descartes) 28:55- 30:53

Marc: Les coses existeixen perquè els hi donem sentit.

Tania: És una parida.

Marc: No, no. Però hi ha coses que no depenen de nosaltres, no?

Tania: Com què? L'amor? M'agrades molt. A primer ja em molaves, però després se'm va passar. I últimament, no sé Marc, vam dormir junts.

Marc: Ja ho sé. Ja vaig pensar que potser t'ho havies pres pel que no era. Però jo aquella nit necessitava...

Tania: No volies estar sol.

Marc: Sóc idiota.

Tania: No, no, Marc. No passa res. Necessitaves companyia i ja està. Cap problema.

Marc: Tania, ets una tia de puta mare. M'has ajudat moltíssim amb el Pau i em caus súper bé.

Tania: Sí, però és que jo estic farta de caure bé. Jo el que vull és que s'enamorin de mi i follar. És igual, Marc.

Marc: No t'enfadis.

Tania: No, no passa res però m'agradaria que no ho sàpigues ningú.

Marc: Tranquil·la. Estàs bé?

Tania: Sí, sí, no fem bola.

Capítol 23 (Engels) 35:46 – 37:05

Bruno: L'únic tio que he tingut al cap a part del Nicola, ets tu. Però no sé de quin pal vas. Sé que et molen les ties, però aleshores ets bisexual?

Pol: No em posis etiqueta, Bruno. A mi m'ha fet morbo liar-me amb tu i ja està. Però no ho he fet amb cap altre tio. Ni gai encobert, ni merdes.

Bruno: Si ens deixéssim de veure durant un temps, em trobaries a faltar?

Pol: Te'n vas?

Bruno: No, però contesta. Si me n'anés, què?

Pol: No sé, suposo que als amics se'ls troba a faltar, no?

Bruno: Quan arriba l'hora de parlar de sentiments, marxes.

Pol: Que esperes que et digui que estic enamorat de tu? No m'he enamorat mai, però ni de tu, ni de cap tia.

Bruno: Jo estic penjat del Nicola.

Capítol 23 (Engels) 37:25 - 38:59

Joan: Trobo a faltar anar al cine amb tu.

Mònica: Pot ser més endavant, com amics, però com a novios no.

Joan: Escolta quin problema tens amb mi? Què et passa? Què t'he fet? Joder, perdona, em vaig posar nerviós i et vaig pressionar molt perquè em diguessis si volies estar amb mi o amb el Gerard, però ja està. La vaig cagar, sí, ara podem seguir, si us plau?

Mònica: No, Joan perquè no estem junts.

Joan: Estàs amb algú altre.

Mònica: Prou. Es que no hauria d'haver vingut.

Joan: Perdona per haver sospitat que estaves pillada del Gerard.

Mònica: M'has perdut perquè sempre estàs gelós! I m'he cansat, tio. Sembles un paranoic.

Joan: Paranoic? Sé que li vas tirar els *tejos* al Gerard després de tallar amb mi. No vas tardar ni dues hores i ja li estaves tirant la canya. Sempre t'ha agradat i no ho vols reconèixer. Però jo per tu sóc capaç de perdonar-t'ho.

Mònica: Perdonar-m'ho? Però tu a mi què m'has de perdonar? Que no necessito que em perdonis la vida. Que jo estava enamorada de tu Joan, però m'he cansat! M'he cansat dels gelós i de la teva manera de...

Joan: De què?

Mònica: De ser novios! Que mai fèiem res amb els amics! Només érem tu i jo. Em portes a casa a menjar canelons, em regales anells i tio, quin pal! Però que et penses que som? Que semblen un matrimoni de vells avorrits de 40 anys, eh!

Joan: I per què no m'ho deies, eh? Mai vas dir que no, tot t'anava bé el que jo et proposava. Jo no t'he obligat a res, em deies que m'estimaves, Mònica.

Mònica: Em deixava portar com amb el meu ex.

Joan: Ah sí? Sóc com el fill de puta del teu ex. Això és el que penses de mi!

Mònica: Em fas mal!

Joan: Jo ho he deixat tot per tu! Estic enamorat de tu!

Mònica: Joan!

Capítol 37 (Hegel) 42:48 – 45:29

Pol: Hola

Tania: Hola

Pol: Com estàs?

Tania: Bé i tu?

Pol: Molt bé. Em vaig equivocar dient allò de tu Tania. De veritat que no ho penso.

Tania: Ja, això ho dius ara, però després a l'insti, què?

Pol: A l'insti no em tornaré a merèixer cap pastís a la cara. M'he vestit així per tu.

Tania: Quin morro! Jugues amb avantatge, jo vesteixo com sempre.

Pol: Tu no necessites posar-te cap vestit per estar guapa. Ets preciosa, Tania.

Tania: Què t'ha passat, tio?

Pol: Que ja estic fart d'amagar-me a mi mateix els meus sentiments. Que he fet el burro, he jugat amb tu, que t'he marejat.

Tania: uau....

Pol: Oblidem-nos de com ens ha costat arribar fins aquí. Tu i jo ens hem conegut fa poc, jo he arribat nou a l'insti a mig curs i no hem parlat gaire però ens hem somrigut i avui no he pogut aguantar-me sense dir-te que ets la noia més guapa que conec. Estic enamorat de tu, Tania.

Capítol 38 (Els peripatètics del segle XXI) 24:10 – 35:06

Marc: Ets la noia més guapa de tota la classe. He arribat tard.

Tania: No sé què dir. Mira que m'agradaves i la nit que vam estar junts vaig estar súper a gust. És que estic molt pillada pel Pol, Marc.

Marc: No passa res, me n'alegro per vosaltres.

9.5. ANNEX V: TAULES

9.5.1. RELACIONS SEXUALS

[illegible]

9.5.2. RELACIONS SENTIMENTALS

	Berta Prats	Bruno Bergerón	Gerard Pigullem	Joan Capdevila	Marc Vilaseca	Mònica de Villamore	Oksana	Oliver Grau	Pol Rubio	Quima	Tania Vila	Altres (noia)	Altres (noi)
Berta Prats													
Bruno Bergeron													
Gerard Pigullem													
Joan Capdevila													
Marc Vilaseca													
Mònica de Villamore													
Oksana													
Oliver Grau													
Pol Rubio													
Quima													
Tania Vila													
Altres (noia)													
Altres (noi)													